

**МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ
СПРАВ
УКРАЇНИ**

**МІНІСТЕРСТВО
ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ**

**МЕТОДИКА
КРИМІНАЛІСТИЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ ТА
КОНСТРУКТИВНО СХОЖИХ З НЕЮ ВИРОБІВ**

Затверджена рішенням розширеного засідання секції НКМР міністерства Юстиції України з проблем трасології та судової балістики із залученням членів Координаційної ради з питань судової експертизи.

Протокол від 10.04.2009 року № 22

КИЇВ — 2009

1 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

1.1 ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ.

1.1.1 **Холодна зброя** - предмети та пристрої, конструктивно призначені та за своїми властивостями придатні для неодноразового завдання шляхом безпосередньої дії тяжких (небезпечних для життя у момент спричинення) і смертельних тілесних ушкоджень, дія яких заснована на використанні м'язової сили людини.

1.1.2 **Вид холодної зброї** - холодна зброя різних типів, згрупована за визначеним комплексом класифікаційних ознак.

1.1.3 **Тип холодної зброї** – група зразків холодної зброї, які характеризуються однаковим комплексом конструктивних ознак.

1.1.4 **Зразок холодної зброї** – конкретна конструкція холодної зброї будь – якого типу.

1.1.5 **Аналог зразка холодної зброї** – предмет чи пристрій, який має комплекс конструктивних ознак, що подібний комплексу відповідних ознак конкретної конструкції холодної зброї.

1.1.6 **Застосування холодної зброї** – вживання зброї згідно її основного призначення.

1.1.7 **Використання холодної зброї** – вживання зброї не за основним її призначенням.

1.1.8 **Призначеність** – конструктивно забезпечена обумовленість застосування предмету для здійснення заздалегідь визначених дій.

1.1.9 **Придатність** – сукупність технічних та ергономічних властивостей предмету, необхідних та достатніх для забезпечення його використання за призначенням.

1.1.10 **Технічне забезпечення** – сукупність технічних характеристик предмета, необхідних та достатніх для забезпечення його використання за призначенням.

1.1.11 **Технічні характеристики** – геометричні, розмірні та міцнісні параметри, що вимірюються за допомогою технічних засобів.

1.1.12 **Випробування** – комплекс експериментів, що проводяться з метою визначення певної сукупності властивостей предмету.

1.1.12.1 **Випробування статичні** – визначення певної сукупності властивостей предмету шляхом прикладання до нього статичного навантаження.

1.1.12.2 **Випробування динамічні** – визначення певної сукупності властивостей предмету шляхом прикладання до нього динамічного навантаження.

1.1.13 **Уражуючі властивості зброї** – сукупність властивостей зброї, що забезпечує його використання за призначенням і визначається за результатами випробувань.

1.1.14 Безпечність застосування зброї – комплекс конструктивних особливостей зброї, призначений для запобігання одержанню травм особою, яка застосовує цю зброю у характерний для неї спосіб.

1.1.15 Дефекти - вади, що наявні у конкретного екземпляра (виробничі, або експлуатаційні), або у конкретного зразка (конструкційні, або виробничі) зброї.

1.1.15.1 Дефекти конструкційні – вади, помилково закладені в конструкцію зброї фабричного виготовлення на стадії її проектування.

1.1.15.2 Дефекти виробничі – вади, що виникли на стадії виробництва зброї внаслідок недоліків процесу виготовлення.

1.1.15.3 Дефекти експлуатаційні – вади, що виникли в процесі застосування чи використання зброї.

1.1.16 Маркування – нанесені на тло предмету позначення: серійний номер; відомості про виробника (фірма та країна) та матеріали, застосовані при виготовленні.

1.1.17 Дистанція пострілу (метання) – відстань від мішені до вістря зброї (метального елементу) в момент початку вільного руху.

1.1.18 Ушкодження – порушення цілісності поверхневих або внутрішніх тканин тіла людини чи тварини.

1.1.18.1 Рублені ушкодження – ушкодження, спричинені шляхом нанесення ударів гострим лезом предмета.

1.1.18.2 Різані ушкодження - ушкодження, спричинені шляхом поступального руху леза предмета з одночасним натисканням.

1.1.18.3 Колоті ушкодження - ушкодження, спричинені шляхом нанесення ударів вістрям відносно довгого і тонкого предмета.

1.1.19 Заводський (промисловий) спосіб виготовлення – холодна зброя, виготовлена підприємствами й фірмами-виробниками в умовах технічно оснащеного промислового виробництва з дотриманням вимог відповідних державних чи фірмових стандартів і визначених технічних умов.

1.1.20 Кустарний спосіб виготовлення – холодна зброя, виготовлена майстрами-зброярами в умовах офіційної підприємницької чи іншої діяльності в кустарних майстернях, за своїми характеристиками близька до промислової зброї, але за ступенем якості та (або) одноманітності зовнішнього оформлення, конструкції та розмірів не відповідає стандартам промислового виробництва.

1.1.21 Саморобний спосіб виготовлення – холодна зброя, виготовлена та зібрана саморобним способом з деталей і частин цілком саморобного виготовлення чи з використанням окремих деталей і частин зброї та (або) виробів іншого призначення промислового чи кустарного виробництва.

1.2 ВИДИ ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ.

1.2.1.1 **Контактна холодна зброя** – холодна зброя, що під час застосування утримується у руці.

1.2.1.2 **Метальна холодна зброя** - предмети та пристрої, які призначені для ураження цілі на відстані.

1.2.2.1 **Клинка холодна зброя** – предмети та пристрої, уражуючим елементом яких є клинок.

Розрізняється зброя з коротким (до 40 см), середнім (від 40 до 52 см) та довгим (більше 52 см) клинком.

1.2.2.2 **Ударно-дробильна холодна зброя** - предмети та пристрої, уражуючим елементом яких є ударна частина (частини), що призначена для розтрощення м'яких тканин та роздроблення кісток і являє собою зосереджену масу.

1.2.2.3 **Ратищна холодна зброя** – холодна зброя, бойову частину якої міцно і нерухомо закріплено на ратищі.

Розрізняється зброя з коротким (до 120 см), середнім (від 120 до 250 см) та довгим (більше 250 см) ратищем.

1.2.3.1 **Холодна зброя рублячої дії** – холодна зброя, бойова частина якої призначена для нанесення рублених ушкоджень.

1.2.3.2 **Холодна зброя ріжучої дії** – холодна зброя, бойова частина якої призначена для нанесення різаних ушкоджень.

1.2.3.3 **Холодна зброя колючої дії** – холодна зброя, бойова частина якої призначена для нанесення колотих ушкоджень.

1.2.3.4 **Холодна зброя колюче-ріжучої дії** – холодна зброя, бойова частина якої призначена для нанесення колото-різаних ушкоджень.

1.2.3.5 **Холодна зброя рубляче - ріжучої дії** – холодна зброя, бойова частина якої призначена для нанесення рубляче - різаних ушкоджень.

1.2.4.1 **Військова холодна зброя** – холодна зброя, що призначена і придатна для смертельного ураження людини та та знаходиться (чи знаходилась) на озброєнні військових та воєнізованих формувань.

1.2.4.2 **Бойова холодна зброя** - холодна зброя, що призначена для смертельного ураження людини.

1.2.4.3 **Кримінальна холодна зброя** - виготовлена саморобним способом предмети та пристрої, які призначені для завдання тяжких тілесних чи смертельних ушкоджень людині і не мають аналогів серед бойової та мисливської зброї.

1.2.4.4 **Мисливська холодна зброя** – холодна зброя, призначена для ураження звіра під час промислового або спортивного (в тому числі підводного) полювання.

1.2.4.5 **Спортивна холодна зброя** - холодна зброя, що призначена виключно для проведення спортивних змагань та тренувань, параметри і характеристики якої зафіксовані в Правилах змагань.

1.2.5.1 **Парадна холодна зброя** – військова холодна зброя, що

призначена для надання урочистості військовим ритуалам.

1.2.5.2 **Нагородна холодна зброя** - холодна зброя, що призначена для персонального нагородження певної особи державою.

1.2.5.3 **Штатна холодна зброя** – холодна зброя легітимних воєнізованих організацій згідно їх штатному розкладу.

1.2.5.4 **Табельна холодна зброя** – частина штатної холодної зброї, що зазначена в табелі належності для особового складу.

1.2.5.5 **Призова холодна зброя** - холодна зброя, що призначена для вручення за перемогу у спортивних змаганнях.

1.2.5.6 **Комбінована холодна зброя** - холодна зброя, уражаючий елемент (елементи) якої дозволяють використовувати її способами, характерними для різних типів холодної зброї.

1.2.5.7 **Довільна холодна зброя** - холодна зброя, що сполучає в собі конструктивні деталі різних зразків одного типу холодної зброї.

1.2.5.8 **Замаскована холодна зброя** - холодна зброя, бойова частина якої прихована, така зброя має загальний вигляд предмету, який не є холодною зброєю.

1.2.5.9 **Антикварна холодна зброя** - холодна зброя, виготовлена більш ніж 50 років тому.

1.2.5.10 **Історична холодна зброя** – зразок холодної зброї, виготовлений більш ніж 100 років тому.

1.2.5.11 **Меморіальна холодна зброя** – холодна зброя, що пов'язана з відомими історичними особами або подіями.

1.2.5.12 **Колекційна холодна зброя** – холодна зброя, що є або була елементом зареєстрованої колекції.

1.2.5.13 **Національна холодна зброя** – холодна зброя, форма, параметри та декоративне оздоблення якої були встановлені протягом довготривалого часу у відповідності з умовами життя визначеного етносу.

1.2.5.14 **Художня холодна зброя** – холодна зброя, яку виготовлено із застосуванням прийомів, техніки та матеріалів, що надають виробу художньо – естетичної цінності.

2 КРИМІНАЛІСТИЧНІ КРИТЕРІЇ ВИЗНАЧЕННЯ ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ

2.1 Визначення належності до холодної зброї.

Належність до холодної зброї визначається за наявністю у предмета (пристрою), який знаходиться на випробуванні, сукупності таких загальних криміналістичних ознак:

- **призначеності для ураження цілі;**
- **придатності для неодноразового ураження цілі.**

Всі інші предмети (пристрої), у яких повністю або частково відсутня хоча б одна з цих загальних ознак, до холодної зброї НЕ ВІДНОСЯТЬСЯ.

2.2 Призначеність предмета (пристрою) для ураження цілі визначається за наявністю сукупності конструктивних ознак, які дозволяють віднести його до певного різновиду холодної зброї.

До такої сукупності конструктивних ознак входять:

- **наявність** елементів певного виду, форм та розмірів;
- **спосіб** з'єднання елементів.

Призначеність предмета (пристрою), який досліджується, для ураження цілі визначається в результаті встановлення збігу притаманній йому сукупності конструктивних ознак із сукупністю конструктивних ознак відомого різновиду холодної зброї при порівнянні з відомими аналогами певних різновидів холодної зброї, у якості яких виступають натурні зразки з криміналістичних та інших колекцій, описи та зображення різноманітних зразків холодної зброї в офіційній довідковій та спеціальній літературі, комп'ютерних базах даних та з урахуванням даних фірм - виробників.

Сукупності необхідних конструктивних елементів для окремих видів та типів холодної зброї, а також деяких типів виробів господарсько-побутового призначення, надані у "Додатках".

2.3 Придатність випробуваного предмета (пристрою) для ураження цілі визначається за наявністю **технічної забезпеченості** як окремих елементів, так і конструкції в цілому, а також за **достатністю** його уражуючих властивостей.

2.3.1 Наявність технічної забезпеченості конструкції в цілому і окремих елементів предмета (пристрою) визначається в результаті встановлення:

- відповідності розмірних, ергономічних, міцносних (як відносно елементів об'єкту, так і відносно їх з'єднань) та інших технічних характеристик досліджуваного предмета (пристрою) як в цілому, так і його складових, - стандартам (ДСТУ та ін.), технічним умовам (ТУ), а при відсутності нормативно-технічних документів - параметрам відомих аналогів даного різновиду холодної зброї;

- безпечності та зручності його використання при застосуванні у спосіб, характерний для найближчого аналогу холодної зброї (перевіряються експериментально);

- можливості неодноразового використання (перевіряється експериментально).

Для клинкової зброї, в зв'язку з цим, встановлюється спосіб кріплення клинка, зручність утримання зброї у руці, безпечність нанесення визначених по силі та напрямку ударів.

Для арбалетів та луків: можливість ведення прицільної стрільби; відповідність міцносних характеристик як конструкції в цілому, так і окремих деталей предмета (пристрою) вимогам Державних стандартів, ТУ, діючих в Україні, а також міцносним характеристикам аналогів даного різновиду зброї.

Перевірка міцності конструкції предмета (пристрою) в цілому провадиться за вимогами, які передбачені цією Методикою (див. п.4) згідно до існуючої нормативно-технічної документації.

Отримані результати оцінюються за ступенем їх впливу на міцність конструкції зброї та можливість багаторазового застосування, а також безпечність її застосування та зниження уражуючих властивостей.

Примітка. *В результаті аналізу технічних умов на виготовлення різноманітних зразків холодної зброї та криміналістичної практики, цією Методикою встановлені мінімальні розміри та інші припустимі технічні характеристики холодної зброї, а також найбільші припустимі розміри та аналогічні характеристики для деяких типів виробів господарсько-побутового призначення, які конструктивно схожі на таку зброю. Ці дані наведені у вигляді додатків до Методики.*

До прийняття Державних стандартів України на холодну (в т.ч. металну) зброю порівняння технічних характеристик конкретних зразків провадиться з діючими в Україні стандартами і технічними умовами, а також техніко-криміналістичними характеристиками на окремі види та типи такої зброї і конструктивно схожі на них вироби, які вміщені в якості додатків до даної Методики.

2.4 Достатність уражуючих властивостей предметів (пристроїв), які досліджуються, визначається в результаті встановлення можливості неодноразового ураження цілі при використанні предмету (пристрою) визначеним для конкретного типу холодної зброї способом.

Можливість нанесення таких ушкоджень перевіряється експериментально згідно до встановлених цією Методикою критеріїв.

2.5 За результатами проведених випробувань предмета (пристрою) встановлюється наявність сукупності криміналістичних ознак та робиться висновок щодо його належності до певного різновиду холодної зброї, а в разі відсутності необхідної сукупності характерних для такої зброї ознак (хоча б по одній з визначальних ознак встановлено невідповідність вимогам до холодної зброї) – до певної групи виробів господарсько-побутового призначення.

Під час аналізу виявлених криміналістичних ознак треба приймати до уваги те, що **визначальною** для визнання конкретного предмета (пристрою) холодною зброєю є сукупність ознак:

- **основне цільове призначення;**
- **конструктивні особливості уражуючого елементу** (наприклад, для клинка – форма, розміри, загострення леза, форма та розташування вістря відносно поздовжньої осі);

- **конструктивні особливості руків'я** (зручність утримання, наявність, форма та розміри утику або обмежувача);
- **конструктивні особливості з'єднання руків'я з уражуючим елементом**;
- **міцність та пружність конструкції в цілому**;
- **можливість ураження цілі**.

3 ЗАГАЛЬНІ ТЕХНІКО-КРИМІНАЛІСТИЧНІ ВИМОГИ ДО ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ

3.1 Цією Методикою встановлюються такі загальні техніко-криміналістичні вимоги до холодної зброї.

3.2 Клинкова холодна зброя, комбінована холодна зброя з клинком (клинками):

3.2.1 мінімальна довжина клинку – **не менше, як 90 мм**. Довжина клинків визначається вимірюванням відстані від вістря до обмежувача або утику руків'я по прямій хорді (при отгибі обмежувача або утику в бік клинка довжина їх не враховується).

3.2.2 мінімальна товщина клинку – **не менше, як 2,6 мм**. Вимірювання товщини клинка провадиться у найтовщому його місці.

3.2.3 Кут загострення леза у бойовій зброї, ножів для виживання – **не більше 40°**; у ножів для тяжких робіт (різновид ножів мисливських загального призначення) – **не більше 50°**. Решта клинкової зброї – **не більше 30°**. Кут загострення вістря клинка (кут сходження кромки леза та лінії обуха (скоса обуха) – **не більше як 70°**; визначається величиною кута між умовними лініями, які проходять від вістря через точки, які знаходяться на відстані **10 мм** на кромці леза і лінії обуха (скоса обуха).

3.2.4 Виступання обмежувача або утика хоча б з однієї сторони над держакон руків'я – **не менше 5 мм**.

3.2.5 Висота утику з однієї чи з двох сторін (сумарне) над держакон руків'я – **не менше 5 мм**.

3.2.6 Глибина підпальцевої виїмки, якщо вона на держаку одна - **не менше 5 мм**.

3.2.7 Глибина підпальцевих виїмок, якщо їх на держаку декілька - **не менше 4 мм** хоча б однієї.

3.2.8 Перебільшення у бочкоподібного чи клиноподібного держака максимального діаметра над діаметром в задній частині – **не менше 8 мм**.

3.2.9 Товщина виступаючої над держакон п'яти клинка, що слугує утиком, – **не менше 5 мм**, якщо п'ята не має в перерізі клиноподібної форми.

3.3 Неклинкова (ударно-дробильна) холодна зброя.

3.3.1 Проста ударно-дробильна зброя (монолітні предмети - кастети, дубинки та ін.) повинні бути виготовлені з матеріалів, які забезпечують неодноразове застосування без пошкодження (руйнування) предметів.

3.3.2 Складена ударно-дробильна зброя (предмети та знаряддя, які складаються із різних за функціональними властивостями частин – кистені, нунчаку та ін.) повинні бути виготовлені з матеріалів, які забезпечують неодноразове застосування без пошкодження (руйнування) предметів.

З'єднання (мотузка, шнур, трос, ланцюг та ін.) складеної ударно-дробильної зброї повинні витримувати мінімальне навантаження на розрив – **10 кг**.

3.4 Метальна зброя.

3.4.1 Проста метальна зброя:

- з клинковим уражуючим елементом (елементами) – вимоги до клинків згідно до п.п. 3.2.1, 3.2.2, 3.2.3, 3.2.4, 3.2.5;

3.4.2. Механічна метальна зброя (в т.ч. луки та арбалети):

– зусилля натягу тятиви – **більш, як 20 кг**;

4 ПОРЯДОК, ЗАВДАННЯ І МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ

4.1 Підготовка до досліджень складається з таких етапів:

- відбір об'єктів, що підлягають дослідженню (при наявності партії однакових виробів);
- вивчення нормативно-технічної документації (при наявності);
- підготовка приладів контролю та необхідних для їх роботи матеріалів.

4.2 Усі випробування об'єктів проводяться при нормальних кліматичних умовах.

4.3 Перед випробуваннями об'єкти (предмети та/або пристрої), матеріали та вимірювальні прилади витримуються щонайменше на протязі двох годин в нормальних кліматичних умовах.

4.4 Завдання досліджень.

Встановлення фактичних характеристик наданого на випробування предмета (пристрою) та їх порівняння з критеріями призначеності та придатності для ураження цілі.

4.5 Показник, що оцінюється.

Наявність сукупності криміналістичних ознак, на основі якої встановлюється належність випробуваного предмета (пристрою) до конкретного різновиду холодної зброї.

Відсутність сукупності необхідних визначальних ознак холодної зброї дозволяє віднести зразок до визначеної групи виробів господарсько-побутового призначення, які конструктивно схожі з такою зброєю.

4.6 Порядок проведення дослідження.

4.6.1 **Огляд** предмета (пристрою) та ознайомлення з супроводжувальною документацією.

На цьому етапі:

- проводиться огляд предметів (приладів) з метою визначення його загального стану;
- визначення правильності оформлення матеріалів, що надані на дослідження.

4.6.2 Визначення технічної забезпеченості для ураження цілі.

4.6.2.1 Визначення характерної сукупності конструктивних елементів.

На цьому етапі проводиться:

- фіксація зовнішнього вигляду предмету (пристрою);
- встановлення форми уражуючих та інших елементів (в т.ч. гостроти заточки леза та кута загострення вістря);
- вимірювання його загальних розмірів та розмірів елементів;
- встановлення способу з'єднання елементів;
- визначення способу дії уражуючих елементів;
- встановлення виду матеріалів, з яких виготовлено предмет (якщо він монолітний) або елементи предмету (пристрою), в т.ч. елементи кріплення складових частин.

4.6.2.2 Порівняння з аналогами, встановлення належності предмета (пристрою) до певного класу, виду та типу.

Перевірка відповідності розмірних та інших конструктивних особливостей предмета (пристрою) техніко-криміналістичним характеристикам, вміщеним у якості додатків до даної Методики, а при відсутності їх - визначальним техніко-криміналістичним характеристикам відомих найближчих аналогів конкретного різновиду холодної зброї.

На цьому етапі випробувань провадяться:

- порівняння форми, розмірів та конструкції предмету (пристрою) з формами, розмірами та конструкцією відомих зразків холодної зброї та предметів господарсько-побутового призначення;
- порівняння основних технічних характеристик предмету (пристрою) з основними техніко-криміналістичними характеристиками відомих зразків холодної зброї та предметів господарсько-побутового призначення;
- визначення безпечності використання предмету (пристрою);
- визначення можливості ураження цілі.

При повному збігу або несуттєвих розбіжностях порівнювальних ознак досліджуваного предмету (пристрою) і ознак найближчого аналогу холодної зброї робиться висновок про наявність у досліджуваного предмета технічної забезпеченості для ураження цілі.

При суттєвих (таких, що перешкоджають ураженню цілі типовим для найближчого аналогу холодної зброї способом) розбіжностях, робиться

висновок про відсутність у досліджуваного предмета технічної забезпеченості для ураження цілі.

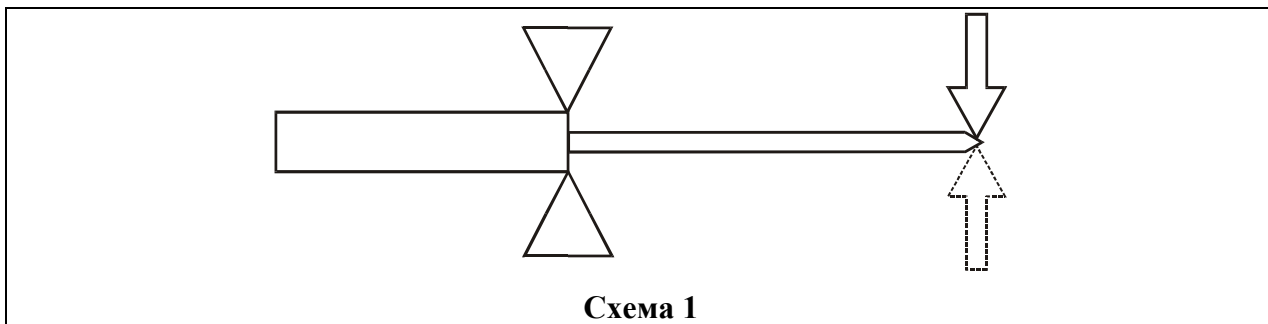
Якщо предмет (пристрій) не має технічної забезпеченості для ураження цілі, він визнається таким, **що не відноситься до холодної зброї** (з зазначенням його групової належності до конкретного виду предметів господарського-побутового або іншого призначення) і подальші випробування не проводяться.

Примітка: Якщо предмет має всі ознаки військової (бойової) зброї (повністю відповідає визначенню, наданому в даній Методиці), промислового виготовлення і не має дефектів то подальше дослідження не проводиться, а предмет визнається холодною зброєю.

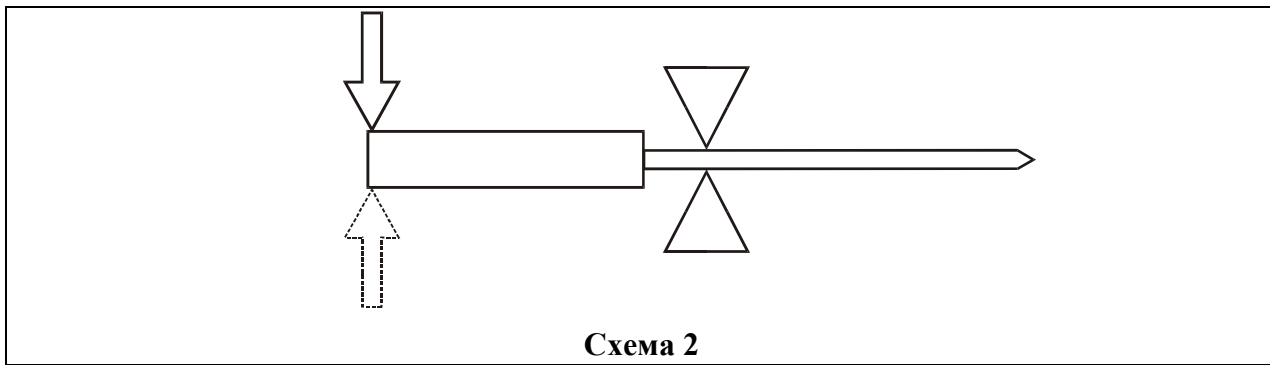
4.7 Визначення достатності уражуючих властивостей предметів (пристроїв) проводиться шляхом експериментальної перевірки міцнісних властивостей їх конструкції в цілому при статичних та/або динамічних випробуваннях.

4.7.1 Статичні випробування короткоклинкових предметів (пристроїв).

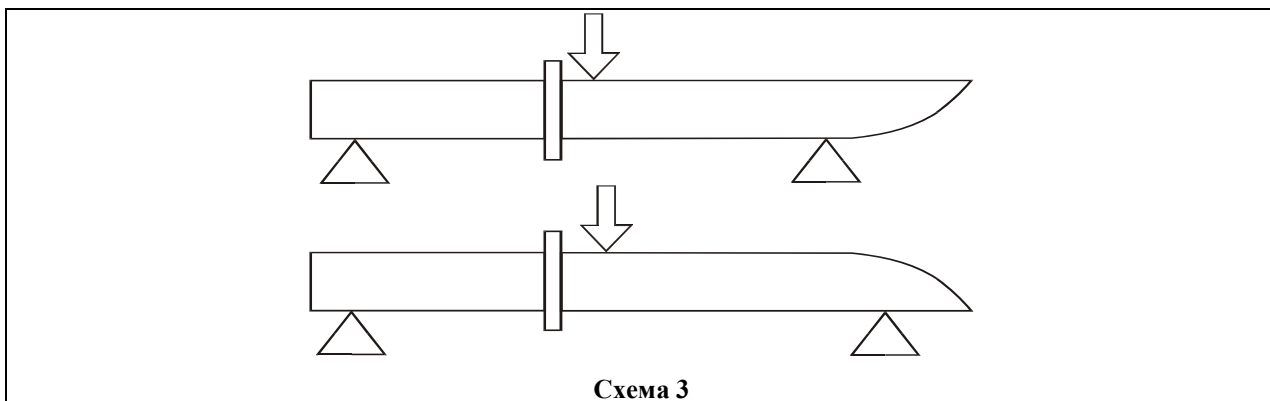
Міцність та пружність конструкції клинка визначається за схемою: ніж затискається за руків'я у місці кріплення клинка. До вістря прикладається зусилля **5 кг** в напрямку, перпендикулярному площині клинка в обидві сторони. Клинок не повинен вигинатися **більше 5%** своєї довжини. Після випробування не повинно бути залишкової деформації **більш ніж 1%** від довжини клинка. Випробування проводяться не менш трьох разів відносно кожного предмету (пристрою) (див. схему 1).

Міцність конструкції вузла з'єднання клинка з руків'ям визначається за схемою: ніж затискається за клинок в 10 мм від місця з'єднання з руків'ям. До верхнього краю руків'я прикладається зусилля **5 кг** в напрямку, перпендикулярному площині клинка в обидві сторони. Після випробування не повинно бути: залишкової деформації, виникнення люфтів, руйнування деталей та механізмів ножа. Випробування проводяться не менш трьох разів відносно кожного предмету (пристрою) (див. схему 2).

Міцність конструкції вузла фіксатора в ножах складаних та загальної конструкції ножів нескладаних визначається за схемою: ніж встановлюється на опори біля кінців клинка та руків'я. До місця з'єднання клинка з руків'ям прикладається зусилля **15 кг** в напрямку, перпендикулярному вісі клинка вздовж його площини, в обидві сторони. Після випробування не повинно бути: залишкової деформації, виникнення люфтів, руйнування деталей та механізмів ножа, порушення надійності фіксації. Випробування проводяться не менш трьох разів відносно кожного предмету (пристрою) (див. схему 3).

Якщо при проведенні всіх зазначених випробувань перераховані вище стосовно кожного виду випробувань пошкодження (дефекти) не виникли, предмет (пристрій) вважається таким, що має достатню для ураження цілі міцність.

Якщо при проведенні одного із зазначених виду випробувань виникає хоча б один дефект (пошкодження, руйнування), предмет (пристрій) вважається таким, що не має достатньої для ураження цілі міцності.

Примітка: статичні випробування за вимогами цього пункту повинні проводитись відносно всіх коротоклинкових предметів (пристроїв) окрім, коротоклинкової металевий холодної зброї, та довгоклинкової холодної зброї.

4.7.2 Динамічні випробування клинкових предметів (пристроїв).

Динамічні випробування проводяться для встановлення можливості **неодноразового** ураження цілі при застосування досліджуваного предмету (пристрою) типовим для найближчого аналога (аналогів) холодної зброї способом (способами). Клинкові предмети (пристрої) в залежності від характеру вістря та заточки леза випробовуються шляхом нанесення колючих, рублячих ударів та/або проведення експериментальних зрізів.

4.7.2.1 В якості мішені для нанесення **колючих та рублячих ударів** використовується суха соснова дошка товщиною до **50 мм**.

При цьому необхідно виконати умови:

- кількість ударів – до 50, але не менше 10;
- сила ударів - максимальна;
- кутовий діапазон напрямків ударів – від 30° до 90°;
- орієнтація площини клинка відносно волокон деревини – поперечна.

Примітка. *Колючі удари наносяться по пласкому боку дошки, рублячі удари наносяться по ребру дошки.*

Якщо при проведенні не менш як десяти експериментів не виникло будь-яких ушкоджень предмету (пристрою), а глибина проникнення клинка в матеріал мішені не менше як 10 мм, предмет (пристрій) визнається таким, що має достатні міцнісні властивості для ураження цілі.

Якщо при нанесенні до 10 ударів виникають суттєві деформації та руйнування предмету (пристрою), які роблять неможливим подальше нанесення колючих ударів у зв'язку з можливістю ушкодження експериментатора, експеримент припиняється і досліджуваний об'єкт визнається таким, що не відповідає вимогам технічної забезпеченості.

Якщо при нанесенні до 10 ударів виникають незначні деформації та руйнування окремих фрагментів елементів об'єкту, які не виключають подальше нанесення колючих ударів, додатково наноситься щонайменше 20 експериментальних ударів.

Якщо при нанесенні серії додаткових ударів виникають суттєві деформації та руйнування предмету (пристрою), які роблять неможливим подальше нанесення колючих ударів у зв'язку з повним або частковим (відокремлення елементів) руйнуванням об'єкту та/або можливістю ушкодження експериментатора, експеримент припиняється і досліджуваний об'єкт визнається таким, що не відповідає вимогам технічної забезпеченості.

Якщо при нанесенні серії додаткових ударів зазначені деформації та руйнування предмету (пристрою) не виникають, досліджуваний об'єкт визнається таким, що відповідає вимогам технічної забезпеченості.

4.7.2.2 Наявність та ступінь заточки клинків проводиться шляхом огляду та експериментів.

Якщо при огляді встановлено, що на лезі клинка є заводська (фабрична) заточка, кут якої складає **31° і більше**, об'єкт вважається **не призначеним** для нанесення різаних ушкоджень і **випробування не проводяться**.

Якщо кут заточки складає **30° і менше**, проводяться експериментальні **зрізи** (не менше п'яти) стрижня товщиною 10-12 мм з березової (або подібною за щільністю) деревини, при цьому зріз має бути рівним, без задирів, на лезі клинка не повинно бути вигинів, викрошувань, притуплень.

Якщо експериментальні зрізи та леза клинків після цих експериментів відповідають зазначеним вимогам, об'єкт вважається таким, що має достатні міцнісні властивості для ураження цілі шляхом нанесення різаних ушкоджень.

При неможливості зробити рівний зріз та/або виникненні на зрізові задири, робиться висновок про непридатність об'єкту у наданому стані для нанесення різаних ушкоджень. В цьому разі має бути дана оцінка можливості та складності приведення об'єкту у стан, придатний для нанесення таких ушкоджень. Якщо можливо та нескладно привести об'єкт у стан, придатний для нанесення різаних ушкоджень, **зазначені недоліки експериментальних зрізів не можуть вважатися достатньою підставою** для висновку про непризначеність предмету (пристрою) для нанесення різаних ушкоджень.

При виникненні у процесі експериментів (по п'ятій включно) хоча б **одного** з вищезазначених дефектів леза - робиться висновок про відсутність у випробуваного об'єкту достатньої міцності для нанесення різаних ушкоджень.

4.7.3 Динамічні випробування металевих предметів (пристроїв).

Динамічні випробування проводяться для встановлення можливості **неодноразового** ураження цілі при застосуванні досліджуваного предмету (пристрою) типовим для найближчого аналога (аналогів) холодної зброї способом (способами). Металеві предмети (пристрої) випробовуються шляхом експериментального кидання (пострілів) у мішень.

Загальні умови випробувань металевих предметів (пристроїв):

- мішень – суха соснова деревина не менш як 50 мм завтовшки;
- кількість кидків (пострілів) - до 50 разів, але не менше 10.

4.7.3.1 Динамічні випробування **простих** металевих предметів

проводяться шляхом кидання в мішень у спосіб, характерний для найближчого аналогу холодної зброї при таких додаткових умовах:

- дистанція – 3-5 метрів.

Простий металевий предмет визнається таким, що має достатні уражуючі властивості, якщо при проведенні не менш як десяти експериментів не виникло будь-яких ушкоджень предмету (пристрою), а глибина проникнення бойової частини в матеріал мішені сягає **не менш як 10 мм**.

Якщо при контактах з мішенню простого металевих предмету виникли пошкодження уражуючого елемента (вигини, притуплення, викришування) та/або пошкодження (руйнування), внаслідок яких порушується необхідна

для ураження цілі балансировка предмету, досліджуваний предмет визнається таким, що не має достатніх уражуючих властивостей.

Якщо при здійсненні до 10 кидків виникають незначні деформації та руйнування окремих фрагментів елементів об'єкту, які не виключають подальше нанесення ударів, додатково провадиться щонайменше 20 експериментів.

Якщо при нанесенні серії додаткових ударів виникають суттєві деформації та руйнування предмету (пристрою), які роблять неможливим подальше нанесення ударів у зв'язку з повним або частковим (відокремлення елементів) руйнуванням об'єкту та/або можливістю ушкодження експериментатора, експеримент припиняється і досліджуваний об'єкт визнається таким, що не відповідає вимогам технічної забезпеченості.

Якщо при нанесенні серії додаткових ударів зазначені деформації та руйнування предмету (пристрою) не виникають, досліджуваний об'єкт визнається таким, що відповідає вимогам технічної забезпеченості.

4.7.3.2 Динамічні випробування **механічних** металевих предметів (пристроїв) проводяться шляхом метання снаряду (пострілів) у мішень у спосіб, характерний для найближчого аналогу холодної зброї при таких додаткових умовах:

- дистанція – не менше як 5 метрів і не більше 100 метрів;
- зусилля натягу тятиви для арбалетів та луків не менше як 20 кг;
- стріли для арбалетів та луків – з наконечником конічної форми та кутом загострення менше 30 град.

Механічний металевий предмет (пристрій) визнається таким, що має достатні уражуючі властивості, якщо:

а) при проведенні не менш як десяти експериментів не виникло будь-яких ушкоджень предмету (пристрою);

б) глибина проникнення стрілоподібного уражуючого елемента в матеріал мішені сягає не менше як:

- при дистанції 5 метрів - глибина не менше 20 мм;
- при дистанції 10 метрів - глибина не менше 15 мм;
- при дистанції 20 метрів – глибина не менше 10 мм;

в) питома кінетична енергія (E_n) кулеподібного уражуючого елемента сягає не менше як 0,5 Дж/мм².

$$E_n = \frac{4mV^2}{2\pi D^2}$$

де: E_n - питома кінетична енергія, Дж/мм² ;

m - маса кулеподібного вражаючого елемента, кг;

V - середня швидкість польоту вражаючого елемента, м/с;

π - постійна величина = 3,14;

D - діаметр кулеподібного вражаючого елемента, мм.

4.7.4 Динамічні випробування предметів ударно-дробильної дії.

Динамічні випробування проводяться для встановлення можливості **неодноразового** ураження цілі при застосування досліджуваного предмету (пристрою) типовим для найближчого аналога (аналогів) холодної зброї способом (способами).

В разі наявності ударної частини, що являє собою концентровану масу вагою **до 0,1 кг**, подальше дослідження не проводиться, а предмет визнається не холодною зброєю.

В якості мішені для нанесення ударів використовується суха соснова дошка товщиною до 50 мм.

При цьому необхідно виконати умови:

- кількість ударів - до 50, але не менше 10;
- сила ударів - максимальна;
- кутовий діапазон напрямків ударів – від 30° до 90°.

Якщо при проведенні не менш як десяти експериментів не виникло будь-яких ушкоджень предмету (пристрою), предмет (пристрій) визнається таким, що має **достатні** міцнісні властивості для ураження цілі.

Якщо при нанесенні до 10 ударів виникають суттєві деформації та руйнування предмету (пристрою), які роблять неможливим подальше нанесення ударів у зв'язку з можливістю ушкодження експериментатора, експеримент припиняється і досліджуваний об'єкт визнається таким, що не відповідає вимогам технічної забезпеченості.

Якщо при нанесенні до 10 ударів виникають незначні деформації та руйнування окремих фрагментів елементів об'єкту, які не виключають подальше нанесення ударів, додатково наноситься щонайменше 20 експериментальних ударів.

Якщо при нанесенні серії додаткових ударів виникають суттєві деформації та руйнування предмету (пристрою), які роблять неможливим подальше нанесення ударів у зв'язку з повним або частковим (відокремлення елементів) руйнуванням об'єкту та/або можливістю ушкодження експериментатора, експеримент припиняється і досліджуваний об'єкт визнається таким, що **не відповідає вимогам технічної забезпеченості.**

Якщо при нанесенні серії додаткових (більше 10) ударів зазначені деформації та руйнування предмету (пристрою) не виникають, досліджуваний об'єкт визнається таким, що **відповідає вимогам технічної забезпеченості.**

4.8 Оцінка результатів випробувань і формулювання висновку.

На цьому етапі проводиться:

- підсумовування результатів випробувань кожного виду;
- порівняння отриманих при випробуваннях характеристик та параметрів досліджуваних об'єктів з встановленими цією Методикою вимогами;

– формулювання висновку (висновків) про групову належність досліджуваного предмету (пристрою).

4.9 Оформлення результатів досліджень.

Результати досліджень оформлюються висновком встановленої форми згідно вимог ст. 200 КПК України.

5 МЕТОДИ ТА ПРИЛАДИ КОНТРОЛЮ

5.1 Оцінка зовнішнього вигляду предметів (пристроїв) провадиться візуально як неозброєним оком, так і за допомогою мікроскопів типу МБС та його аналогів.

5.2 Встановлення належності предмета (пристрою) до певного класу, виду та типу предметів (пристроїв) проводиться шляхом їх порівняння із наявними зразками або зображеннями зразків з їх описом.

5.3 Визначення основних розмірних параметрів предметів (пристроїв), глибини експериментальних пошкоджень провадиться гостованим вимірювальним інструментом (наприклад, металевою вимірювальною лінійкою

ГОСТ 427-75, штангенциркулем типу ШЦ-1 ГОСТ 166-89, та ін.), які забезпечують потрібну точність вимірювання лінійних розмірів.

5.4 Визначення зусилля натягу тятиви луку чи арбалету а також зусилля під час випробування ножів на міцність провадиться за допомогою динамометрів загального призначення, які перевірені у відповідності до ГОСТ 13782-68.

5.5 Вимірювання величини деформації клинків під час випробування ножів на міцність провадиться за допомогою індикаторів типу ІЧ 25 кл. І ГОСТ 577-68 з ціною поділки 0,01 мм або штангенциркулем типу ШЦ-1 ГОСТ 166-89.

5.6 Визначення твердості уражаючих елементів (клинків та ін.) провадиться за методом Роквелла у відповідності до ГОСТ 9013-59.

5.7 В якості мішеней використовуються:

для нанесення ударів:

- суха соснова дошка товщиною 30 - 50 мм;
- спеціальна мішень, яка по своїй щільності близька до щільності м'яких тканин людини (при необхідності).

для проведення зрізів:

- стрижень товщиною 10-12 мм з березової (або подібною за щільністю) деревини.

5.8 Фотофіксація здійснюється по правилах масштабної зйомки за допомогою фотоапаратів на чорно-білих і кольорових фотоматеріалах або

цифрових фотоапаратів, відео чи телекамер, сканерів з наступною обробкою одержаних зображень за допомогою комп'ютера та розпечаткою на принтерах (крім матричних).

При комп'ютерній обробці зображень допускається змінювання:

- яскравості і густини як зображення самого об'єкту (об'єктів), так і фону;
- кольору фону;
- різкості зображення об'єкту (об'єктів) – тільки у напрямку підвищення.

При комп'ютерній обробці зображень забороняється:

- змінювати колір (кольори) досліджуваного об'єкту (об'єктів);
- використання будь-яких комп'ютерних засобів для корегування зображення об'єкту (об'єктів) в цілому або його окремих деталей чи рельєфних елементів поверхонь (в т.ч. номерів, рельєфних малюнків руків'я, та ін.).

5.9 Під час проведення випробувань можуть застосовуватись також і інші прилади та пристосування як стандартні, так і спеціально розроблені для технічного забезпечення проведення криміналістичних досліджень.

КРИМІНАЛІСТИЧНІ ВИМОГИ ДО ДЕЯКИХ НАЙБІЛЬШ РОЗПОВСЮДЖЕНИХ ОБ'ЄКТІВ ДОСЛІДЖЕНЬ

Додаток № 1

НОЖІ МИСЛИВСЬКІ ЗАГАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

1 Дані техніко-криміналістичні вимоги розповсюджуються на ножі мисливські загального призначення, котрі відносяться до мисливського спорядження і призначені для використання тільки в умовах промислового або спортивного полювання.

1.1 Ножі мисливські загального призначення є різновидом холодної клинкової зброї.

2 Основне призначення.

До ножів мисливських загального призначення відносяться ножі, які використовуються для добивання звіра та захисту при його нападі.

3 Види ножів мисливських загального призначення.

Ножі мисливські загального призначення розподіляються на три види:

- нескладані;
- складані;
- розбірні.

4 Необхідні елементи технічної забезпеченості (конструктивні особливості).

4.1 Ножі мисливські загального призначення повинні складатися з клинка та руків'я; мати утик або обмежувач, які забезпечують міцне утримання ножа під час нанесення колючих ударів та безпечність застосування.

4.2 Ножі мисливські загального призначення нескладані та розбірні повинні мати щільне та міцне з'єднання клинка з руків'ям.

4.3 Шарнірне з'єднання клинків ножів мисливських загального призначення складаних повинно бути міцним.

4.4 Ножі мисливські загального призначення складані повинні мати фіксатор, який забезпечує жорстке фіксування клинків у розкритому положенні.

4.5 Ріжучі кромки клинка (леза) повинні бути гостро заточені. Допускаються спеціальні види заточки (наприклад, типу "серейторна") як на усю довжину леза, так і на його частину та/або на обухові.

4.6 На клинку, металевих та інших деталях ножа мисливського загального призначення не припускається наявності дефектів, які зменшують міцність та безпечність виробу.

4.7 Ножі мисливські загального призначення можуть мати додаткові предмети та приладдя як побутового (шило, консервовідкривач і т.ін.), так і

спеціального призначення (екстрактор; обтискувальне кільце; пилка для кості, яка може бути розташована на обухові клинка або у вигляді окремого предмета; клинок для зняття шкіри і т.ін.).

4.8 Пружини ножів мисливських складаних загального призначення повинні надійно утримувати предмети і приладдя як у розкритому, так і в складеному положеннях.

4.9 Конструкція складаних ножів мисливських загального призначення може бути і з безпружинною фіксацією клинка, предметів та приладдя.

4.10 Клинки, предмети та приладдя ножів мисливських загального призначення складаних повинні безперешкодно вручну або автоматично вийматися з пазів руків'я.

4.11 Руків'я ножів мисливських загального призначення повинні забезпечувати безпечність під час використання.

4.12 Ножі мисливські можуть мати рельєфний номер для реєстрації та клеймо виробника.

4.13 Допускається заточка обуху та його скосу від вістря на довжину до 2/3 клинка.

5 Техніко-криміналістичні вимоги.

5.1 Цією Методикою встановлюються граничні мінімальні параметри для клинків ножів мисливських загального призначення (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами діючими в Україні):

- довжина клинка **не менша як 90 мм**;
- товщина обуху **не менша за 2,6 мм**;
- кут загострення леза – не більше як 30° (за виключенням ножів для тяжких робіт – не більше як 50°), кут загострення вістря – не більше як 70° .

5.2 Міцність та пружність клинків і конструкції в цілому мисливських ножів загального призначення визначається згідно вимог цієї Методики.

Додаток № 2

КИНДЖАЛИ МИСЛИВСЬКІ

1 Дані техніко-криміналістичні вимоги розповсюджуються на кинджали мисливські, котрі відносяться до мисливського спорядження, і розраховані для використання їх в умовах промислового або спортивного полювання.

1.1 Кинджали мисливські є різновидом мисливської холодної клинкової зброї.

2 Основне призначення.

Кинджали мисливські загального призначення служать для ураження та добивання звіра, а також для захисту при його нападі.

3 Види кинджалів мисливських.

Кинджали мисливські розподіляються на два види:

- нескладані;
- розбірні.

4 Необхідні елементи технічної забезпеченості (конструктивні особливості).

4.1 Кинджали мисливські повинні складатися з клинка та руків'я, мати утик (обмежувач) на руків'ї, який забезпечує міцне утримання ножа під час нанесення колючих ударів та безпечність застосування.

4.2 З'єднання клинка кинджалів мисливських нескладаних та розбірних з руків'ям повинно бути щільним та міцним.

4.3 Кинджали мисливські повинні мати симетричну дволезну форму клинка з гострим бойовим кінцем або вістрям.

4.4. Ріжучі кромки клинка (лез) повинні мати гостру заточку.

4.5 Вістря мисливських кинджалів повинно знаходитись на середній лінії клинка.

4.6 На клинку, на металевих та інших деталях кинджалів мисливських не припускається наявність дефектів, які зменшують міцність та безпечність виробу.

4.7 Кинджали мисливські промислового виготовлення не повинні мати додаткових предметів та приладдя як побутового, так і спеціального призначення (за винятком розміщених у внутрішній порожнині руків'я).

4.8 Руків'я кинджалів мисливських повинні забезпечувати безпечність під час використання.

4.9 Кинджали мисливські можуть мати рельєфний номер для реєстрації та клеймо виробника.

5. Техніко-криміналістичні вимоги.

5.1 Цією Методикою встановлюються граничні мінімальні параметри для клинків кинджалів мисливських (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами, діючими в Україні):

- довжина не менша за 150 мм;
- товщина клинка не менша за 4 мм;
- відносне подовження (відношення довжини до ширини) не більше за 6:1;
- кут загострення леза – не більше як 30° ;
- кут загострення вістря – не більше як 30° .

5.2 Міцність та пружність клинків і конструкції в цілому мисливських кинджалів визначається згідно вимог цієї Методики.

Додаток № 3

НОЖІ МИСЛИВСЬКІ СПЕЦІАЛЬНІ ПОДВІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

1 Дані техніко-криміналістичні вимоги розповсюджуються на ножі мисливські спеціальні подвійного призначення, котрі відносяться до мисливського спорядження, і призначені для використання їх тільки в умовах промислового або спортивного полювання (у тому числі підводного).

1.1 Ножі мисливські спеціальні подвійного призначення є різновидом мисливської холодної клинкової зброї.

2 Основне призначення.

Ножі мисливські спеціальні подвійного призначення призначені для добивання звіра та крупної риби і для захисту при їхньому нападі, а також для виконання деяких допоміжних операцій (зняття шкіри тварин, оброблювання їхніх туш і та ін.).

3 Види ножів мисливських спеціальних подвійного призначення, **які є різновидом мисливської холодної клинкової зброї.**

3.1 Ножі, які служать для обробки туш та (або) зняття шкіри, а також які можуть бути використані для добивання звіра та захисту при його нападі.

3.2 Ножі для підводного полювання, які служать для обробки туш та (або) зняття шкіри, а також які можуть бути використані для добивання морського звіра і крупної риби та захисту при їхньому нападі.

3.3 За особливостями конструкції ножі мисливські спеціальні подвійного призначення розподіляються на:

- нескладані;
- складані;
- розбірні.

4 Необхідні елементи технічної забезпеченості (конструктивні особливості).

4.1 Ножі мисливські спеціальні подвійного призначення повинні складатися з клинка та руків'я, мати утик або обмежувач, які забезпечують міцне утримання ножа під час нанесення колючих ударів при добиванні звіра або крупної риби та безпечність застосування під час обробки туш та зняття шкіри.

4.2 З'єднання клинка ножів мисливських спеціальних подвійного призначення нескладаних та розбірних з руків'ям повинно бути щільним та міцним.

4.3 Ножі мисливські спеціальні подвійного призначення складані повинні мати фіксатор, який забезпечує жорстке фіксування клинків у розкритому положенні.

4.4 Ріжучі кромки клинка (леза) повинні бути гостро заточені. Допускаються спеціальні види заточки (наприклад, типу "серейторна") як на усю довжину леза, так і на його частину та/або на обухові.

4.5 На клинку, металевих та інших деталях ножа мисливського загального спеціального подвійного призначення не припускається наявності дефектів, які зменшують міцність та безпечність використання виробу.

4.6 До комплекту ножів мисливських спеціальних подвійного призначення можуть входити додаткові предмети та приладдя як побутового призначення (шило, консервовідкривач і т. ін.), так і спеціального призначення: екстрактор; обтискувальне кільце; пилка для кістки, яка може бути розташована на обусі клинка або у вигляді окремого предмета; спеціальний клинок для зняття шкіри і т. ін.

4.7 Конструкція складаних ножів мисливських спеціальних подвійного призначення може бути і з безпружинною фіксацією клинка.

4.8 Клинки, предмети та приладдя ножів мисливських спеціальних подвійного призначення повинні забезпечувати безпечність під час застосування.

4.9 Клинки, предмети та приладдя ножів мисливських загального призначення складаних повинні вільно вручну або автоматично вийматися з пазів руків'я.

4.10 Руків'я ножів мисливських спеціальних подвійного призначення повинні забезпечувати безпечність під час використання.

4.11 Ножі мисливські можуть мати рельєфні номер для реєстрації та клеймо виробника.

4.12 Допускається заточка обуху та його скосу від вістря на довжину до 2/3 клинка.

5 Техніко-криміналістичні вимоги.

5.1. Цією Методикою встановлюються граничні мінімальні розміри для клинків ножів мисливських загального призначення (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами, діючими в Україні):

- довжина клинка **не менша як 90 мм**;
- товщина обуху **не менша за 2,6 мм**;
- найбільший вигин обуха клинка вгору від умовної лінії, що з'єднує вістря клинка і верхній край руків'я, не повинен перебільшувати 15 мм (див. схему 1);

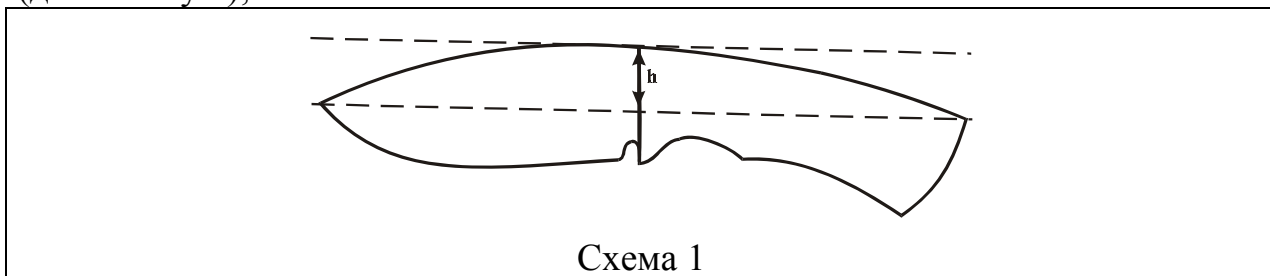
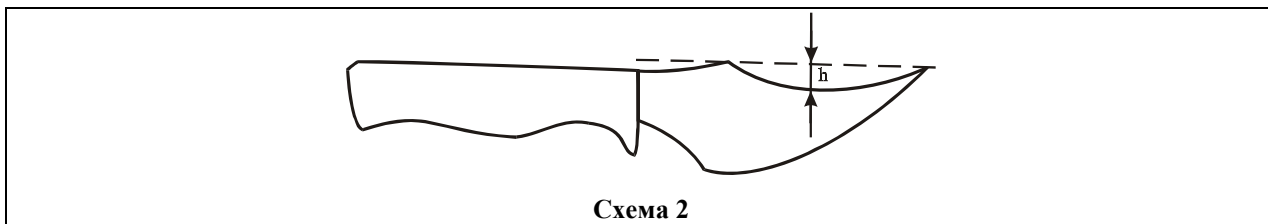
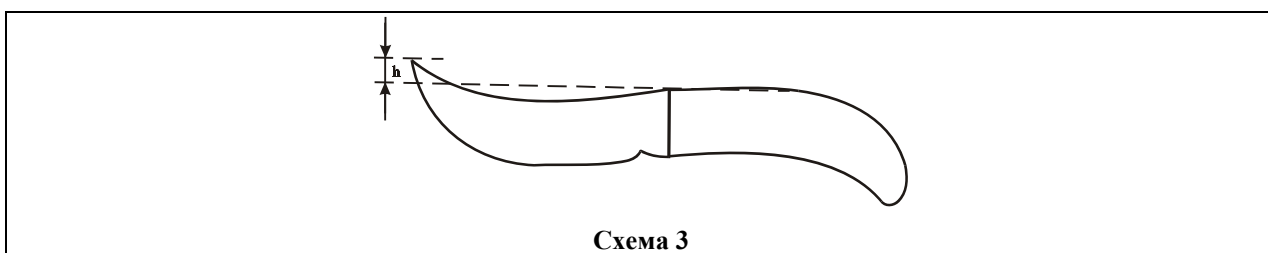

Схема 1

– найбільший вигин обуха клинка вниз, до леза, не повинен перебільшувати 5 мм (див. схему 2);

– вістря клинка не повинно виступати більш ніж на 5 мм над лінією обуха (див. схему 3).

– кут загострення леза – не більше як 30° , кут загострення вістря - не більше як 70° .

5.2 Міцність та пружність клинків і конструкції в цілому мисливських ножів подвійного призначення визначається згідно вимог цієї Методики.

Додаток № 4

НОЖІ МИСЛИВСЬКІ СПЕЦІАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

1 Дані техніко-криміналістичні вимоги розповсюджуються на ножі мисливські спеціального призначення, котрі відносяться до мисливського спорядження, і призначені як для використання їх в умовах промислового або спортивного полювання (в тому числі і підводного), так і для господарських потреб (для зняття шкіри свійських тварин та обробки їхніх туш, в якості господарсько-побутових ножів та допоміжних інструментів).

1.1 Ножі мисливські спеціального призначення є різновидом ножів господарсько-побутового призначення і до холодної зброї не відносяться.

2 Основне призначення.

Ножі мисливські спеціального призначення застосовуються для виконання різних господарсько-побутових операцій.

До ножів мисливських спеціального призначення, які є господарсько-побутовими, відносяться:

– ножі, які служать для обробки туш та/або зняття шкіри як в умовах промислового або спортивного полювання, так і для господарських потреб.

3 Види ножів мисливських спеціального призначення.

Ножі мисливські спеціального призначення розподіляються на три види:

- нескладані;
- складані;
- розбірні.

4 Конструктивні особливості.

4.1 Ножі мисливські спеціального призначення повинні складатися з клинка та руків'я, які забезпечують безпечність застосування під час обробки туш та зняття шкіри, а також при виконанні інших господарсько-побутових операцій.

4.2 З'єднання клинка ножів мисливських спеціального призначення нескладних та розбірних з руків'ям повинно бути достатньо щільним та міцним.

4.3 Клинок складаних ножів мисливських спеціального призначення в розкритому положенні може жорстко фіксуватися (можлива наявність фіксатора).

4.4 Ріжучі кромки клинка (леза) можуть бути гостро заточені. Допускаються спеціальні види заточки (наприклад, типу "бобровий зуб") як на усю довжину леза, так і на його частину.

4.5 На клинках ножів мисливських спеціального призначення можуть бути додаткові приладдя побутового та спеціального призначення (наприклад, пилка для кістки, розташована на обусі клинка; вістря клинка, виконане у вигляді відкрутки; спеціальні вирізи на клинку і т. ін.).

4.6 До комплекту ножів мисливських спеціального призначення можуть входити: додаткові клинки, які не фіксуються, котрі можуть складатися у руків'я, предмети та приладдя як побутового (шило, відкрутка, консервовідкривач і т. ін.), так і спеціального (пилка для кістки, екстрактор і т.ін.) призначення, котрі можуть як складатися у руків'я, та і розміщуватися всередині руків'я, піхвах або чохлі.

4.7 Конструкція складаних ножів мисливських спеціального призначення може бути як з пружинною, так і з безпружинною фіксацією клинка, предметів та приладдя.

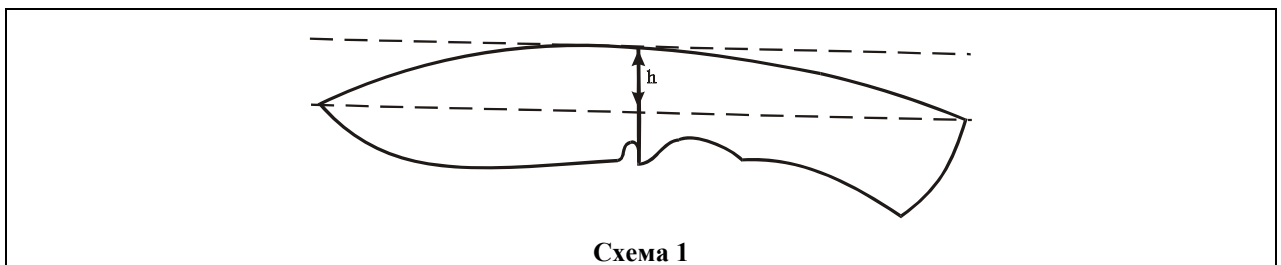
4.8 Руків'я ножів мисливських спеціального призначення повинні забезпечувати безпечність використання ножів.

4.9 Ножі мисливські спеціальні можуть мати рельєфне клеймо виробника.

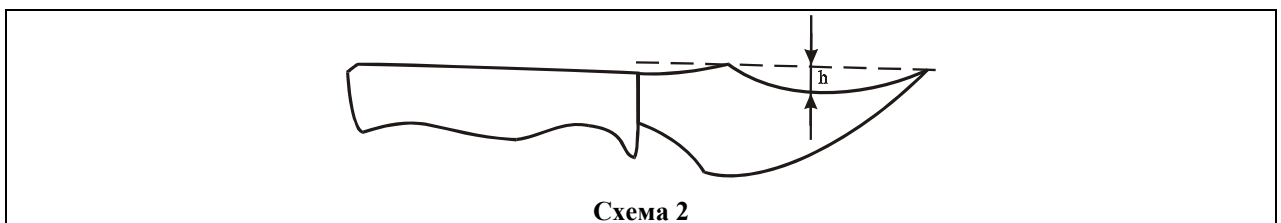
5 Технічні характеристики.

5.1 Цією Методикою встановлюються граничні розміри для клинків ножів мисливських спеціального призначення, які не є холодною зброєю (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами, діючими в Україні):

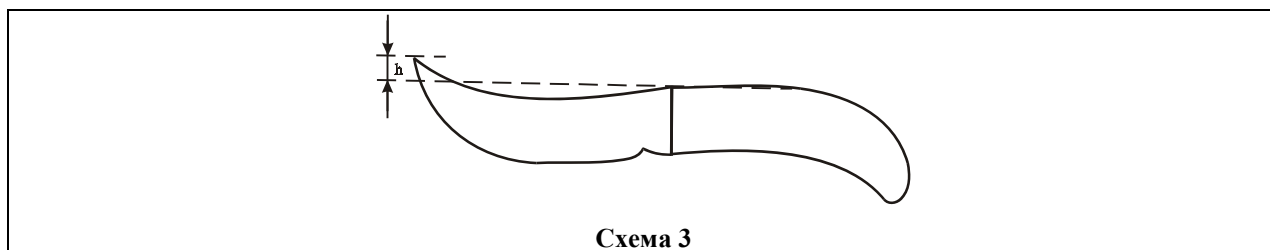
- довжина до **150 мм** при наявності утику або обмежувача;
- довжина до **220 мм** при відсутності утику або обмежувача
- товщина обуху менша за **2,6 мм**
- **найбільший вигин обуху клинка наверх від умовної лінії, що з'єднує вістря клинка і верхній край руків'я, перебільшує 15 мм** (див. схему 1);

- **найбільший вигин обуху клинка униз, до леза, перебільшує 5 мм** (див. схему 2);

– вістря клинка виступає більш ніж на 5 мм над лінією обуха (див. схему 3).

Додаток № 5

НОЖІ ДЛЯ ВИЖИВАННЯ

1 Дані техніко-криміналістичні вимоги розповсюджуються на ножі для виживання, котрі відносяться до мисливського та/або спеціального спорядження і використовуються як в умовах промислового або спортивного полювання (у якості мисливських ножів загального призначення), так і в тяжких похідних умовах, мандрівках та під час занять спортивним туризмом, у тому числі, його спеціальними видами - альпінізмом та водним туризмом.

1.1 Ножі для виживання є різновидом холодної клинкової зброї.

2 Основне призначення.

Ножі для виживання призначені для ураження цілі і виконання побутових та інших операцій у тяжких похідних умовах.

3 Ножі для виживання випускаються **тільки одного** виду:

– нескладані.

4 Необхідні елементи технічної забезпеченості (конструктивні особливості).

4.1 Ножі для виживання повинні складатися з клинка та руків'я, мати утик або обмежувач, які забезпечують міцне утримання ножа під час нанесення колючих ударів та безпечність застосування.

4.2 З'єднання клинка ножів для виживання з руків'ям повинно бути щільним та міцним.

4.3 Ріжучі кромки клинка (леза) повинні бути гостро заточені. Допускаються спеціальні види заточки (наприклад, типу "бобровий зуб") як на усю довжину леза, так і на його частину, також одно- або дворядна пилка.

4.4 На поверхні клинка, на металевих та інших деталях ножа для виживання не припускається наявність дефектів, які зменшують міцність та безпечність його використання.

4.5 До комплекту ножів для виживання можуть входити додаткові предмети та приладдя як побутового (шило, консервовідкривач, компас і т.ін.), так і спеціального призначення (екстрактор; обтискувальне кільце; пилка для кісті; приналежності для риболовлі; ніж для знімання шкіри; тятива; аптечка; сірники і т.ін., які розміщуються в порожнині руків'я або в чохлі чи піхвах ножа).

4.6 Відмінною конструктивною особливістю руків'я ножів для виживання є те, що воно при значній міцності як правило - порожнисте і зачиняється тильником за допомогою різьбового з'єднання. Така конструкція забезпечує компактне зберігання додаткових предметів та приладдя, а також можливість насаджування ножа на ратище (в цьому разі він прислугується у ролі наконечника списа).

4.7 Руків'я ножів для виживання повинні забезпечувати безпечність під час їх використання.

4.8 Ножі для виживання можуть мати рельєфні номер для реєстрації та клеймо виробника.

4.9 Допускається заточка обуху та його скосу від вістря на довжину до **2/3 клинка**.

5. Технічні характеристики.

5.1 Цією Методикою встановлюються граничні мінімальні параметри клинків ножів для виживання (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами діючими в Україні):

- довжина **не менша за 90 мм**;
- товщина обуху **не менша за 2,6 мм**;
- кут загострення леза – не більше як 40° , кут загострення вістря - не більше як 70° .

5.2 Міцність та пружність клинків і конструкції в цілому ножів для виживання визначається згідно вимог цієї Методики

Додаток № 6

НОЖІ ТУРИСТИЧНІ

1 Дані техніко-криміналістичні вимоги розповсюджуються на ножі туристичні, котрі відносяться до туристичного спорядження і використовуються в похідних умовах під час занять спортивним туризмом, в т.ч. його спеціальними видами (альпінізмом та водним туризмом).

1.1 Ножі туристичні є різновидом ножів господарсько-побутового призначення і до холодної клинкової зброї не відносяться.

2 Основне призначення.

Ножі туристичні призначені для виконання різних господарсько-побутових операцій у похідних умовах.

3 Види ножів туристичних.

Ножі туристичні розподіляються на три види:

- нескладані;
- складані;
- розбірні.

Примітка: *Ножі туристичні нескладані можуть бути виготовлені за типом ножів для виживання.*

4 Конструктивні особливості.

4.1 Ножі туристичні повинні складатися з клинка з однолезною заточкою та руків'я; можуть мати утик, обмежувач або підпальцеві виїмки на руків'ї, які забезпечують міцне утримання ножа та безпечність його застосування при виконанні господарських та спеціальних робіт у похідних умовах.

4.2 З'єднання клинка ножів туристичних нескладаних та розбірних з руків'ям повинно бути достатньо щільним та міцним.

4.3 Шарнірне з'єднання клинків ножів туристичних складаних повинно бути достатньо міцним.

4.4 Клинок складаних ножів туристичних в розкритому вигляді може жорстко фіксуватися (мати фіксатор).

4.5 Ножі туристичні можуть мати додаткові предмети та приладдя як побутового (шило, консервовідкривач і т. ін.), так і спеціального призначення (пилка для дерева, яка може бути розташована на обухові клинка або у вигляді окремого предмета; компас на набалдашнику руків'я, а також інші предмети та приладдя, які можуть розташовуватися у порожнині руків'я).

4.6 Конструкція складаних ножів туристичних може бути і з безпружинною фіксацією клинка, предметів та приладдя.

4.7 Ножі туристичні можуть мати клеймо виробника, позначення виду матеріалу клинка (наприклад, "STAINLESS STEEL" – нержавіюча сталь) та номер виробу за каталогом фірми-виробника.

5 Технічні характеристики.

5.1 Цією Методикою встановлюються граничні параметри для клинків ножів туристичних (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами діючими на Україні):

- довжина не більша за 150 мм при наявності в конструкції ножа утику чи обмежувача;
- довжина не більша за 220 мм при відсутності в конструкції ножа утику чи обмежувача;
- товщина обуху менша за 2,6 мм

Примітка: На ножі господарчі спеціальні (туристичні) українського промислового виробництва поширюються вимоги ДТС України 367-91, у яких, зокрема передбачено:

- загальна довжина ножів – від 210 мм до 370 мм;
- максимальна товщина клинку – 4,5 мм;
- максимальна маса – 0,50 кг;
- обов'язкова наявність заводських маркувальних позначок.

Додаток № 7

СУВЕНІРНІ ВИРОБИ, КОНСТРУКТИВНО СХОЖІ З ХОЛОДНОЮ ЗБРОЄЮ

1 Дані техніко-криміналістичні вимоги розповсюджуються на сувенірні вироби, які конструктивно схожі з холодною зброєю.

1.1 Сувенірні вироби, конструктивно схожі зі зброєю, є різновидом виробів господарсько-побутового призначення і до холодної зброї не відносяться.

2 Основне призначення.

Сувенірні вироби, які конструктивно схожі з холодною зброєю, призначені для прикрашання інтер'єру приміщень, одягу, колекціонування і т.ін.

3 Види сувенірних виробів, конструктивно схожих з холодною зброєю.

3.1 Сувенірні вироби виготовляються як імітація холодної зброї, мають зовнішній вигляд, подібний вигляду визначених зразків холодної зброї, але не мають повною мірою їх бойових властивостей.

3.2 Сувенірні вироби, конструктивно схожі з холодною зброєю, можуть виготовлятися у вигляді:

- макетів зразків холодної зброї певного виду, значно менших найближчих аналогів холодної зброї за розмірами, що не дозволяє використовувати їх у якості відповідної зброї;
- муляжів, які відтворюють лише зовнішній вигляд холодної зброї, але зовсім позбавлені бойових властивостей.

4 Конструктивні особливості.

4.1 Сувенірні вироби, які виготовлені за типом холодної зброї, повинні відповідати за зовнішнім виглядом зразкам холодної зброї, що історично склалися, можуть мати всі або основні конструктивні елементи, подібні елементам найближчих аналогів холодної зброї, проте мають відрізнятися від останніх за такими ознаками: способом і міцністю кріплення елементів; видом матеріалів, з яких вони виготовлені; характером будови “уражуючих” елементів (леза, вістря і т.ін.).

5. Технічні характеристики.

5.1 Цією Методикою встановлюється, що сувенірні вироби, конструктивно схожі з холодною зброєю, повинні відповідати хоча б одній з наступних вимог (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами, діючими в Україні):

а) мати послаблені конструктивні характеристики кріплення “уражуючого” елемента (елементів). Наприклад, кріплення хвостовика клинка з руків'ям має бути послабленим (за рахунок штучного стоншення перерізу хвостовика клинку, застосуванням для кріплення клинку у руків'ї крихких маломіцних матеріалів типу сірки чи сургучу) таким чином, щоб виріб руйнувався під час спроби використання його як зброї.

Примітка. *Сувенірні вироби, які виконані за типом довгоклинкової холодної зброї, можуть бути виготовлені з бойової зброї, при цьому послаблення конструкції здійснюється шляхом нанесення пропилу впоперек клинка в місці його кріплення до ефесу. Пропил повинен обов'язково перетинати вісь хвостовика й своєю глибиною забезпечувати руйнування виробу в цьому місці під час спроби використання його як зброї.*

б) “уражуючі” елементи повинні бути виготовлені з матеріалів і мати будову, які виключають застосування виробів в якості зброї.

Відносно клинкових виробів: леза клинків повинні бути непридатними для нанесення різаних або рубаних ушкоджень (можуть мати імітацію заточки з притупленою кромкою); вістря клинків повинні бути непридатними для нанесення колотих ушкоджень.

Відносно виробів, виготовлених за типом ударно-дробильної холодної зброї: повинні виготовлятися тільки з матеріалів, які забезпечують цілковиту відсутність у цих виробів бойових властивостей (з пап'є-маше, пінопласту, м'якої гуми, деревини м'яких порід, легких м'яких металів і т. ін.).

в) мати значно менші розмірні і міцнісні характеристики відносно найближчих аналогів холодної зброї.

Для виготовлення сувенірних виробів у вигляді макету зменшеного розміру можуть застосовуватися матеріали, що відповідають матеріалам, з яких виготовляється холодна зброя. При цьому розміри “уражуючого” елемента та його частин мають бути значно меншими, чим граничні розміри уражуючих елементів холодної зброї, зазначені у п.4 цієї Методики.

Додаток № 8

АРБАЛЕТИ БОЙОВІ, СПОРТИВНІ І МИСЛИВСЬКІ, ЩО ВІДНОСЯТЬСЯ ДО ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ, ТА СТІЛИ ДО НИХ

1 Дані технічні вимоги розповсюджуються на арбалети бойові, спортивні і мисливські (та стріли до них), які використовуються у спортивних та мисливських цілях.

1.1 Арбалети бойові, спортивні і мисливські, які використовуються у спортивних, мисливських та інших цілях і можуть уражати ціль на значній (20 м і більше) відстані, є різновидом метальної холодної зброї.

2 Основне призначення.

Арбалети бойові, спортивні та мисливські призначені для ураження цілі на значній (20 м і більше) відстані і використовуються, відповідно, під час проведення бойових і спеціальних операцій, спортивних тренувань(змагань) та при полюванні.

3 Види.

Арбалети, що є холодною зброєю, поділяються на три категорії:

- бойові;
- спортивні;
- мисливські.

4 Конструктивні особливості.

4.1 Арбалети повинні складатися із корпусу та лука; мати спусковий гачок механічної дії, фіксатор стріл (крім арбалетів зі стрілами, які обладнані хвостовиками за типом стріл для стрільби з лука), тятиви, а також можуть мати систему прицільних пристосувань.

4.2 Лук арбалету виготовляється із достатнього за своїми міцностними та пружними властивостями матеріалу і складається з однієї чи двох частин.

4.3 Тятива арбалетів виготовляється з неметалевих матеріалів або металевого тросу.

4.4 Стріли для арбалетів виготовляються із міцних матеріалів. Міцність визначається за результатами випробувань.

4.5 Розмір оперення стріл і кількість пір'їн цією Методикою не регламентуються.

5 Необхідні елементи технічної забезпеченості (конструктивні особливості).

5.1 Міцність та пружність конструкції арбалетів спортивних та мисливських визначається згідно вимог цієї Методики, передбачених п.п. 4, 5.

Примітка. Конструктивні характеристики деяких спортивних арбалетів, які відносяться до холодної зброї:

а) На підставі положень "Правил проведення змагань з стрільби з арбалету", виданих Міжнародним Союзом арбалетників, технічних умов на

виготовлення різноманітних зразків арбалетів та стріл до них та криміналістичної практики, цією Методикою встановлені наступні технічні параметри арбалетів спортивних категорії "ФІЛД" (польовий) і стріл до них (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами):

- довжина прицільної лінії - до 720 мм;
- розмах луку - до 900 мм;
- максимальний робочий хід тятиви – до 300 мм;
- маса арбалету – до 10 кг;
- зусилля натягу тятиви – не менше 20 кг;
- маса стріли - не більш за 21 г;
- довжина стріли - 304 - 457 мм;
- діаметр наконечника стріли - 6 мм;
- кут загострення вістря наконечника стріли до 30°.

б) На підставі положень “Правил проведення змагань з стрільби з арбалету”, виданих Міжнародним Союзом арбалетників, технічних умов на виготовлення різноманітних зразків арбалетів спортивних та стріл до них та криміналістичної практики, цією Методикою встановлені наступні технічні параметри арбалетів спортивних категорії "МАТЧ" і стріл до них (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами):

- довжина прицільної лінії - до 720 мм;
- розмах луку - до 608 мм;
- маса арбалету — до 6,5 кг;
- зусилля натягу тятиви – не менше як 20 кг;
- довжина стріли для стрільби на дистанції до 30 м - 300 - 450 мм;
- форма наконечника стріли - оживальна або циліндро-конічна, кут загострення вістря наконечника стріли – до 30°, діаметр наконечника - не більш ніж на 2 мм більший за діаметр тіла стріли.

в) Під час стрільби на відстань 10 метрів вживається спеціальний снаряд-болт, діаметр наконечника якого - 6 мм.

Додаток № 9

АРБАЛЕТИ ДЛЯ РОЗВАГ ТА СТІЛИ ДО НИХ, ЩО НЕ ВІДНОСЯТЬСЯ ДО ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ

1 Дані технічні вимоги розповсюджуються на арбалети спортивні і арбалети для розваг та відпочинку, що не можуть уражати ціль на значній відстані і використовуються у спортивних та розважальних цілях.

1.1 Арбалети спортивні і арбалети для розваг та відпочинку що не можуть уражати ціль на значній відстані до холодної зброї не відносяться.

2 Основне призначення.

Арбалети спортивні і арбалети для розваг та відпочинку призначені, відповідно, для проведення спортивних тренувань(змагань) та для розваг і відпочинку.

3 Види.

Арбалети, що не є холодною зброєю, поділяються на:

- спортивні;
- для розваг та відпочинку.

4 Конструктивні особливості.

4.1 Арбалети повинні складатися із корпусу та лука; мати спусковий гачок механічної дії, фіксатор стріл (крім арбалетів зі стрілами, які обладнані хвостовиками за типом стріл для стрільби з лука), систему прицільних пристосувань, тятиви.

4.2 Лук складається з однієї чи двох частин.

4.3 Тятива арбалетів для розваг виготовляється виключно з неметалевих матеріалів.

4.4 Стріли до арбалетів для розваг виготовляються із будь-якого матеріалу.

4.5 Розмір оперення стріл і кількість пір'їн цією Методикою не регламентуються.

5 Технічні характеристики.

5.1 На підставі положень "Правил проведення змагань з стрільби з арбалету", виданих Міжнародним Союзом арбалетників, технічних умов на виготовлення різноманітних зразків арбалетів та стріл до них та криміналістичної практики, цією Методикою встановлені наступні технічні параметри арбалетів для розваг і стріл до них (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами, діючими в Україні):

- розмах луку - до 450 мм;
- максимальний робочий хід тятиви – до 300 мм;
- зусилля натягу тятиви – до 20 кг;
- маса стріли - не більш за 21 г;

- довжина стріли – до 200 мм;
- діаметр стріли – до 8 мм;
- будова наконечника стріли повинна виключати проникнення стріли в суху соснову дошку на глибину більше 8 мм;
- кут загострення вістря наконечника стріли не менше 30°.

5.2. У арбалетів для розваг не дозволяється використання:

- електронних, пневматичних і гідравлічних пристосувань;
- збільшувальних (оптичних) прицільних пристосувань;
- ременів для надання сталості арбалету.

Додаток № 10

ЛУКИ СПОРТИВНІ І МИСЛИВСЬКІ, ЩО ВІДНОСЯТЬСЯ ДО ХОЛОДНОЇ ЗБРОЇ, ТА СТІЛИ ДО НИХ

1 Дані техніко-криміналістичні вимоги розповсюджуються на луки спортивні і мисливські (та стріли до них), які використовуються у спортивних та мисливських цілях.

1.1 Луки спортивні і мисливські, які можуть уражати ціль на значній (20 м і більше) відстані, відносяться до металльної холодної зброї.

2 Основне призначення.

Луки спортивні і мисливські, призначені для ураження цілі на значній відстані, використовуються, відповідно, під час проведення спортивних тренувань(змагань) та при полюванні.

3 Види луків, що відносяться до холодної зброї:

- спортивні;
- мисливські.

4 Конструктивні особливості.

4.1 Луки повинні складатися із корпусу, двох дуг з блоком чи без нього, затвора, тятиви.

4.2 Лук виготовляється з будь-якого достатньо міцного матеріалу. Луки спортивні мають довільну форму і розміри, які забезпечують їх використання для стрільби на відстані від 18 до 70 метрів для жінок та до 90 метрів для чоловіків.

4.3 Стріли для луків спортивних виготовляються з будь-якого матеріалу, довільної довжини.

4.4 Розмір оперення стріл та кількість пір'їн не обмежується.

5 Необхідні елементи технічної забезпеченості (конструктивні особливості).

5.1 На підставі положень Державних стандартів, вимог "Правил проведення змагань з стрільби з луку", затверджених Міжнародною федерацією стрільби з луку, технічних умов на виготовлення різноманітних зразків луків спортивних і мисливських та стріл до них, цією Методикою встановлені наступні технічні параметри луків спортивних для чоловіків та жінок і стріл до них (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами, діючими в Україні):

- зусилля натягу тятиви не менше як 20 кг;
- наконечник стріли для луків спортивних має оживальну форму;
- наконечник стріли для луків мисливських має довільну форму.

Примітка. Луки для відпочинку та розваг (які не є холодною металльною зброєю) повинні мати:

- силу натягу тятиви до 20 кг;

- конструкцію стріли, яка виключає її проникнення в суху соснову дошку більш ніж на 8 мм.

Додаток № 11

БІТИ СПОРТИВНІ

1 Біти для гри у бейсбол.

1.1 Дані технічні вимоги розповсюджуються на біти для гри у бейсбол, що використовуються в спортивних цілях.

1.1.1 Біти бейсбольні до холодної зброї не відносяться.

1.2 Основне призначення.

Біти бейсбольні призначені для проведення спортивних ігор та тренувань.

1.3 Види.

Біти бейсбольні поділяються на:

- професійні;
- аматорські.

Кожен з цих видів поділяється на підвиди:

- чоловічі;
- жіночі;
- дитячі.

1.4 Конструктивні особливості.

Біта являє собою круглий в поперечному перерізі стрижень змінного за довжиною діаметру, який умовно поділяється на держак та бияк.

Держак на своєму кінці має утик у вигляді кільцевого потовщення.

На кінці бияка може бути виїмка.

Зовнішня поверхня біти повинна бути гладка (у дерев'яної - шліфована).

Біта повинна бути рівною, не мати прогинів та жолоблення.

1.5 Технічні характеристики.

1.5.1 З урахуванням положень «Правил проведення бейсбольних матчів команд Американської Ліги професійних бейсбольних клубів, Національної Ліги професійних бейсбольних клубів і ліг, які є членами Національної Асоціації професійних ліг бейсболу», що ухвалені Виконкомом Федерації бейсболу і софтболу України, цією Методикою встановлені наступні розмірні характеристики біт бейсбольних:

- **максимальна довжина біти - 42" (1067 мм);**
- **максимальний діаметр бияка - 2 3/4" (70 мм);**
- **максимальна глибина виїмки - 1" (25 мм);**
- **максимальна діаметр виїмки - 2" (51 мм);**
- **держак може мати будь-яке покриття для зручності утримання на довжині максимум 18" (457 мм).**
- **вага - не регламентується.**

Примітка:

(") - дюйми, 1 дюйм = 25,4 мм

1.5.2 Біти професійні.

Виготовляються із суцільного шматка твердої деревини (берези, буку, дубу, ясеню та їм подібних). Згідно даних фірм-виробників, біти професійні мають наступні найбільш вживані розміри:

- чоловічі - довжина 32 - 34" (813 - 864 мм);
- жіночі - довжина 28 - 30" (711 - 762 мм);
- дитячі - довжина 17 - 24" (432 - 610 мм).

Вага не регламентується.

1.5.3 Біти аматорські.

Виготовляються із легкого металевого сплаву, з порожниною всередині.

Згідно даних фірм-виробників, біти аматорські мають наступні найбільш вживані параметри:

а) чоловічі

- довжина 32 - 35" (813 - 889 мм),
- вага 20 - 30 oz (0,56 - 0,84 кг);

б) жіночі

- довжина 27 - 30" (686 - 762 мм),
- вага 16 - 23 oz (0,45 - 0,64 кг);

в) дитячі

- довжина 24 - 26" (610 - 660 мм),
- вага 15 -17 oz (0,42 - 0,48 кг).

Примітка:

(oz) — унції.

1.6 Під час аналізу встановлених у ході дослідження ознак біт бейсбольних, визначальними є ознаки, вказані у п. 1.5. цього Додатку.

2 Біти для гри у городки.

2.1 Дані технічні вимоги розповсюджуються на біти для гри у городки, що використовуються в спортивних цілях.

2.1.1 Біти городошні до холодної зброї не відносяться.**2.2 Основне призначення.**

Біти городошні призначені для проведення спортивних ігор та тренувань.

2.3 Види.

Біти городошні поділяються на:

- для дорослих;
- для дітей.

Кожен з цих видів поділяється на підвиди:

- тонкі;
- середні;

– товсті.

2.4 Конструктивні особливості.

Біта являє собою круглий в поперечному перерізі циліндричний стрижень, який умовно поділяється на держак та бияк.

Держак може мати діаметр менший, ніж бияк.

Зовнішня поверхня біти повинна бути гладка (у дерев'яної - шліфована).

Біта повинна бути рівною, не мати прогинів та жолоблення.

Біти для дорослих дерев'яні можуть бути обкованими п'ятьма поясками з листової сталі, ширина яких не перебільшує 130 мм, біти дитячі не обковуються.

Біти можуть бути виготовленими із твердої деревини (кизику, берези, буку, дубу, ясеню та їм подібних), текстоліту, деревинно-шарового пластику, металу та їх комбінації.

2.5 Технічні характеристики.

2.5.1 З урахуванням правил проведення матчів команд з городків цією Методикою встановлені наступні розмірні характеристики біт городошних:

- **максимальна довжина біти - 1000 мм;**
- **максимальний діаметр бияка - не регламентується;**
- **вага - не регламентується.**

2.5.2 Біти для дорослих.

Згідно даних фірм-виробників, біти городошні для дорослих мають наступні найбільш вживані розміри:

- а) тонкі:
 - довжина - 1 000 мм, діаметр - 31 мм;
- б) середні:
 - довжина - 1 000 мм, діаметр - 35 мм;
- в) товсті:
 - довжина - 1 000 мм, діаметр - 42 мм.

2.5.3 Біти для дітей.

Згідно даних фірм-виробників, біти городошні для дітей мають наступні найбільш вживані розміри:

- а) тонкі:
 - довжина - 600 мм або 750 мм, діаметр - 30 мм;
- б) середні:
 - довжина - 600 мм або 750 мм, діаметр - 35 мм;
- в) товсті:
 - довжина - 600 мм або 750 мм, діаметр - 40 мм.

2.6 Під час аналізу встановлених у ході дослідження ознак біт для гри у городки, визначальними є ознаки, вказані у п. 2.5. цього Додатку.

3 Біти для гри у латку.

3.1 Дані технічні вимоги розповсюджуються на біти для гри у латку, що використовуються в спортивних цілях.

3.1.1 Біти для гри у латку до холодної зброї не відносяться.

3.2 Основне призначення.

Біти для гри у лапту призначені для проведення спортивних ігор та тренувань.

3.3 Види.

Біти для гри у лапту поділяються на:

- пласкі (для дітей та жінок);
- циліндричні (для юнаків та чоловіків).

Кожен з цих видів поділяється на підвиди: №1; №2; №3.

3.4 Конструктивні особливості.

Біта являє собою круглий в поперечному перерізі стрижень змінного за довжиною діаметру, який умовно поділяється на держак та бияк.

Держак на своєму кінці звичайно має утик у вигляді кільцевого потовщення.

Зовнішня поверхня біти повинна бути гладка - шліфована.

Пласка біта з обох боків бияка має паралельні зрізини для збільшення площі при тій же вазі.

Біта повинна бути рівною, не мати прогинів та жолоблення.

Біти можуть бути виготовленими із суцільного шматка твердої деревини (берези, буку, дубу, ясеню та їм подібних) або бути склеєними із пластин такої деревини.

3.5 Технічні характеристики.

3.5.1 З урахуванням правил проведення матчів команд з лапти цією Методикою встановлені наступні розмірні характеристики біт для гри у лату:

- **максимальна довжина циліндричної біти - 900 мм;**
- **максимальна довжина пласкої біти - 800 мм;**
- **максимальний діаметр циліндричної біти - 40 мм;**
- **максимальна ширина пласкої біти - 70 мм;**
- **вага - не регламентується.**

3.5.2 Біти циліндричні.

Згідно даних фірм-виробників, біти циліндричні мають наступні найбільш вживані розміри:

№ 1 - довжина - 900 мм, діаметр бияка - 38 мм, діаметр держака – 30 мм;

№ 2 - довжина - 800 мм, діаметр бияка - 34 мм, діаметр держака - 28 мм;

№ 3 - довжина - 700 мм, діаметр бияка - 32 мм, діаметр держака - 28 мм;

3.5.3. Біти пласкі

Згідно даних фірм-виробників, біти пласкі мають наступні найбільш вживані розміри:

№ 1 - довжина - 800 мм, ширина бияка - 70 мм, товщина бияка -18 мм, діаметр держака - 28 мм;

№ 2 - довжина - 700 мм, ширина бияка - 65 мм, товщина бияка -17 мм, діаметр держака - 28 мм;

№ 3 - довжина - 600 мм, ширина бияка - 60 мм, товщина бияка -16 мм, діаметр держака - 28 мм;

1.6 Під час аналізу встановлених у ході дослідження ознак біт для гри у лату, визначальними є ознаки, вказані у п. 3.5. цього Додатку.

Література.

1 Толковый словарь русского языка. Под ред. проф. Ушакова, Т.1.-М.-1935.

2 А.П.Ходыкин. Спортивные товары (товароведение). М. - изд. Экономика.-1990 г.

3 Спортивные товары. Справочник под ред. Ф.Г. Варфоломеева, А.П.Старостина, Е.Н.ЭНГИНСОН., М.-1962.

4 Е.Н.Энгинсон. Спортивные товары, М.- Экономика, 1964.

5 Товарный словарь. Под ред. Пугачева И.А., т.1, стр. 456. - М.-1956.

Схема біти для гри у бейсбол та латпу.

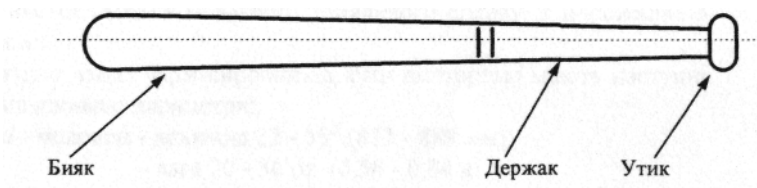
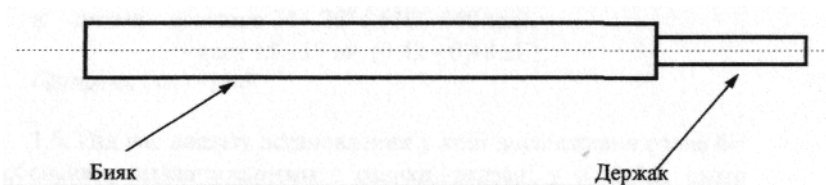

Схема біти для гри у городки.

Розробники:

Самусь В.Р. - завідувач сектору Київського НДІСЕ МІО України;

Самусь Є.В. - інженер ДІУЦ "Спецтехніка" МВС України.

Додаток № 12

ПАЛКИ ГУМОВІ

1 Дані технічні вимоги розповсюджуються на палки гумові, що призначені для використання в якості засобів активної оборони.

1.1 Палки гумові типів ПГ-73, ПГ-73М, ПГ-89 та аналогічні їм за конструктивними і технічними характеристиками до холодної зброї не відносяться.

2 Основне призначення.

Палки гумові типів ПГ-73, ПГ-73М та ПГ-89 призначені для активної самооборони співробітників правоохоронних органів під час масових порушень громадського порядку. Вони не призначені для нанесення тяжких тілесних та смертельних ушкоджень.

3 Види.

Палки за матеріалом, з якого вони виготовлені, поділяються на:

- Гумові;
- Поліуретанові;
- Інші.

Палки за конструкцією поділяються на:

- Прямолінійні постійного розміру (ПГ-73, ПГ-73М; ПГ-89 та ін.)
- Прямолінійні складані (телескопічні);
- З додатковим боковим держакom ("Тонфа");
- З посилюючим елементом у бияку.

4 Конструктивні особливості.

Палка являє собою гладкий, круглий в поперечному перерізі стрижень, який поділяється на держак та бияк. Між держакom і бияком може бути розташована гарда. Наявність гарди не є обов'язковою.

Держак на своєму кінці може мати темляк (ремінець).

В середині стрижня може знаходитись жорсткий (у вигляді прутка) або гнучкий (у вигляді тросу) посилюючий елемент.

5 Технічні характеристики та криміналістичні вимоги.

5.1 На підставі даних підприємств-виробників палок гумових типів ПГ-73, ПГ-73М; ПГ-89, цією Методикою встановлені наступні їх технічні параметри:

- максимальний діаметр - 34 мм;
- максимальна довжина виробу - 600 мм;
- держак може мати кільцеві потовщення для зручності утримання.
- вага - до 820 г.

– можуть виготовлятися з жорсткої або еластичної гуми.

5.2 Палки гумові, виготовлені з жорсткої гуми:

– руйнуються при нанесенні ударів по ребру твердої дерев'яної поверхні способом, до якого призначені;

– руйнуються при згинанні під кутом 90° і більше.

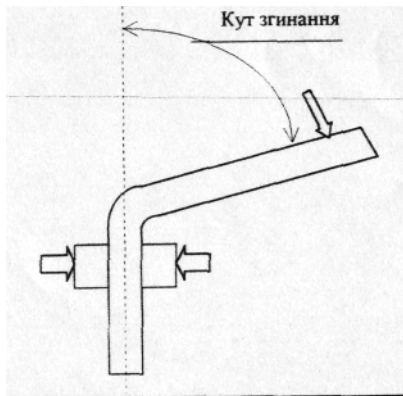
5.3 Палки гумові, виготовлені з еластичної гуми:

– легко згинаються під кутом 90° і більше;

– при нанесенні ударів по твердій циліндричній поверхні охоплюють її, розподіляючи ударне навантаження по великій площині.

5.4 Палки гумові, що мають жорсткий (у вигляді прутка) або гнучкий (у вигляді тросу) металевий посилюючий елемент при нанесенні ударів по твердій дерев'яній поверхні не руйнуються, наносячи при цьому їй значні пошкодження. **Вони є холодною зброєю.**

Схема згинання палки під час випробувань.

Розробники:

Авдєсва Г.К. - завідувач лабораторії Харківського НДІСЕ;

Самусь В.Р - завідувач сектору Київського НДІСЕ МЮ України;

Самусь Є.В. - інженер ДІУЦ "Спецтехніка" МВС України.

Додаток № 13

МЕТАЛЬНІ НОЖІ

1 Дані техніко-криміналістичні вимоги розповсюджуються на металльні ножі, котрі відносяться до виду наступальної бойової зброї призначеної для ураження людини.

1.1 Бойові металльні ножі є різновидом холодної клинкової зброї.

1.2 Металльні ножі, які згідно параметричних та міцносних характеристик не підпадають під бойові металльні ножі, не визнаються холодною зброєю.

1.3 Металльні ножі не можуть бути спортивними (або спортивним інвентарем) через відсутність відповідного виду спорту.

2 Основне призначення.

Металльні ножі призначені для враження цілі на відстані, що обумовлено її контактом з ножем, який отримав направлений рух внаслідок безпосереднього прикладання до нього м'язової сили людини.

3 Види бойових металльних ножів, які є різновидом холодної клинкової зброї.

3.1 За особливостями конструкції бойові металльні ножі розподіляються на ножі:

- з однолезовими клинками ножевого типу;
- з дволезовими клинками кінджального типу;
- з клинками, які мають двохлезовий бойовий кінець довжиною до 40 мм.

4 Необхідні елементи технічної забезпеченості (конструктивні особливості).

4.1 Металльні ножі складаються із клинка та руків'я або клинка, шейкі і хвостовика (руків'я).

4.2. Руків'я можуть мати отвори для кріплення темляка.

4.3 В металльних ножах можуть бути відсутні утики, а також чітка межа між клинком та руків'ям.

5 Техніко-криміналістичні вимоги.

5.1 Цією Методикою встановлюються граничні мінімальні розміри для бойових металльних ножів (якщо інше не передбачено офіційно затвердженими нормативними та технічними документами, діючими в Україні):

- загальна довжина ножа **не менша як 200 мм;**
- товщина клинка **не менша за 2,6 мм;**
- вага ножа **не менша за 100 г;**

6 Визначення достатності уражуючих властивостей ножів провадиться шляхом експериментальної перевірки міцносних властивостей їх конструкцій

в цілому при динамічних випробуваннях, які передбачені п.п. 4.7.3.; 4.7.3.1. цієї Методики.

6.1 Під час аналізу встановлених при дослідженні криміналістичних ознак металевих ножів визначальними є ознаки, вказані у п.п. 2; 4.1; 4.3; 5 цього Додатку, а відсутність техніки кидання металевих ножів під час випробувань є суб'єктивним фактором, який не є впливовим при віднесенні бойового металевого ножа до холодної клинкової зброї.

Додаток № 14

ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ

1.1 Типи холодної зброї

1.1.1 Клинкова холодна зброя.

1.1.1.1 **Кинджал** – контактна клинкова холодна зброя колюче-ріжучої дії, що має короткий або середній, прямий або вигнутий, дволезний клинок.

1.1.1.2 **Стилет** - контактна клинкова холодна зброя колючої дії, що має короткий або середній, прямий, з гранями чи круглий у перерізі клинок.

1.1.1.3 **Кортик** - контактна клинкова холодна зброя колючої дії, що має короткий або середній, прямий, вузький, ромбічний у перерізі клинок.

1.1.1.4 **Шабля** - контактна клинкова холодна зброя колюче-ріжучої та рублячої дії, що має довгий, вигнутий, однолезний клинок.

1.1.1.5 **Шашка** - контактна клинкова холодна зброя ріжучої та рублячої дії, що має довгий, слабо вигнутий, однолезний клинок.

1.1.1.6 **Палаш** - контактна клинкова холодна зброя колюче-ріжучої та рублячої дії, що має довгий, прямий, однолезний клинок.

1.1.1.7 **Шпага** - контактна клинкова холодна зброя колюче-ріжучої та рублячої дії, що має довгий прямий однолезний, дволезний, тригранний чи чотиригранний клинок та розвинений ефес.

1.1.1.8 **Рапіра** - контактна клинкова холодна зброя колючої дії, що має довгий прямий пружний клинок та, найчастіше, гарду з чашкою.

1.1.1.9 **Меч** - контактна клинкова холодна зброя колючої та рублячої дії, що має довгий прямий, дволезний, масивний клинок.

1.1.1.10 **Тесак** - контактна клинкова холодна зброя колюче-ріжучої та рублячої дії, що має широкий середній однолезний клинок.

1.1.1.11 **Ятаган** - контактна клинкова холодна зброя колюче-ріжучої та рублячої дії, що має довгий однолезний клинок з подвійним вигином.

1.1.1.12 **Ніж** - контактна клинкова холодна зброя колюче-ріжучої дії, що має короткий однолезний клинок.

1.1.1.13 **Ніж мисливський загального призначення** – контактна клинкова зброя колюче-ріжучої дії, що складається з короткого клинка, руків'я, утику або обмежувача, призначена для добивання звіра та захисту при його нападі.

1.1.1.14 **Ніж мисливський спеціального подвійного призначення** – контактна клинкова зброя колюче-ріжучої дії, що складається з короткого клинка, руків'я, утику або обмежувача, призначена для добивання звіра, захисту при його нападі та виконання допоміжних операцій (зняття шкури, обробка туш, ін.).

1.1.1.15 **Ніж бойовий** – контактна клинкова зброя колюче-ріжучої дії, що складається з короткого клинка, руків'я, утику або обмежувача, призначена для смертельного ураження людини.

1.1.1.16 **Ніж військовий** – контактна клинкова зброя колюче-ріжучої дії, що складається з короткого клинка, руків'я, утику або обмежувача, призначена для смертельного ураження людини та знаходиться або знаходилася на озброєнні військових або воєнізованих формувань.

1.1.1.17 **Ніж для виживання** – контактна клинкова зброя колюче-ріжучої дії, що складається з короткого клинка, руків'я, утику або обмежувача, призначена для враження звіра і виконання побутових операцій в тяжких похідних умовах.

1.1.1.18 **Ніж мисливський спеціального призначення** – інструмент колюче-ріжучої дії, що складається з клинка та руків'я, призначений для виконання допоміжних операцій в умовах полювання (зняття шкіри, обробка туш, ін.).

1.1.1.19 **Ніж туристичний** - інструмент колюче-ріжучої дії, що складається з клинка, руків'я, може мати утик або обмежувач, призначений для виконання господарсько-побутових операцій у похідних умовах.

1.1.1.20 **Багнет** – короткоклинкова холодна зброя колючої чи колючо-ріжучої дії, що кріпиться до дульної частини стволу ручної вогнепальної зброї.

1.1.1.21 **Багнет-ніж:** – короткоклинкова холодна зброя колючо-ріжучої дії, що кріпиться до дульної частини стволу ручної вогнепальної зброї.

1.1.1.22 **Багнет-тесак** – середньоклинкова холодна зброя колючої чи колючо-рублячої дії, що кріпиться до дульної частини стволу ручної вогнепальної зброї.

1.1.1.23 **Багнет-шпага** – середньоклинкова холодна зброя колючої дії, що кріпиться до дульної частини стволу ручної вогнепальної зброї.

1.2.2 Ратищна холодна зброя.

1.2.2.1 **Сокира бойова** – контактна короткоратищна холодна зброя рубляче-ріжучої дії із залізком, що має форму трикутника, трапеції чи асиметричну і кріпиться до ратища проушиною.

1.2.2.2 **Алебарда** – контактна середньовічна ратищна зброя колючої і рубляче-ріжучої дії, що має бойову частину, яка кріпиться насадом до ратища. Бойова частина складається з наконечника, довгого і широкого залізка (часто має форму напівмісяця) та, інколи, гака.

1.2.2.3 **Глефа** – контактна середньовічна ратищна зброя колючої і рубляче-ріжучої дії, що має бойову частину, яка кріпиться насадом до ратища. Бойова частина складається з наконечника, довгого і широкого залізка (часто має форму напівмісяця) та, інколи, гака.

1.2.2.4 **Клевець** – контактна короткоратищна холодна зброя колючої та ударно-дробильної дії з бойовою частиною, що складається з бійка та дзьоба і кріпиться до ратища проушиною.

1.2.2.5 **Спис** – контактна та (або) метална довгоратищна чи середньоратищна холодна зброя колючої або колючо-ріжучої дії з бойовою частиною у вигляді наконечника, що кріпиться до ратища насадом. Різновидами спису є пика, рогатина, протазан, еспантон і ін.

1.2.2.6 **Секира** – контактна короткоратищна холодна зброя рубляче-ріжучої дії, що має бойову частину з широким полотном у формі напівмісяця і яка кріпиться до ратища проушиною.

1.2.2.7 **Бердиш** – контактна середньоратищна холодна зброя рубляче-ріжучої дії, що має бойову частину з широким полотном у формі напівмісяця і яка кріпиться до ратища проушиною.

1.2.2.8 **Тризуб** – контактна ратищна холодна зброя колючої дії, що має бойову частину у вигляді наконечника з трьома виступними зубцями і яка кріпиться до ратища насадом.

1.3 Ударно-дробильна холодна зброя.

1.3.1 **Булава** – контактна короткоратищна неклинкова холодна зброя ударно-дробильної дії, що має бойову частину у вигляді бияка кулеподібної форми, яка кріпиться до ратища проушиною чи насадом.

1.3.2 **Молот бойовий** – контактна короткоратищна холодна зброя ударно-дробильної дії, що має масивну бойову частину з пласкою ударною поверхнею яка насаджена на ратище проушиною.

1.3.3 **Кистень** – контактна неклинкова холодна зброя ударно-дробильної дії яка складається з бойової частини у вигляді ударної ваги, підвісу таруків 'я з темляком чи петлі.

1.3.4 **Палиця** – контактна неклинкова холодна зброя ударно-дробильної дії, що складається з держака та потовщеної бойової частини у вигляді бияка з виступаючими шипами чи накладками.

1.3.5 **Кастет** – контактна неклинкова холодна зброя ударно-дробильної дії, що надягається на пальці рук чи затискається між ними або затискається кистю руки, виготовлена з твердого матеріалу і має бойову частину (частини) з шипами або без них.

1.3.6 **Нунчаку** – контактна неклинкова холодна зброя ударно-дробильної дії, що складається з двох або більше стрижнів з твердого матеріалу, які послідовно гнучко з'єднані між собою і рівною мірою можуть виконувати функції як руків'я, так і бойової частини.

1.3.7 **Тонфа** – контактна неклинкова холодна зброя ударно-дробильної дії у вигляді прямого стрижня, виготовленого з твердого матеріалу, який має поперечне руків'я.

1.4 Метальна холодна зброя.

1.4.1 **Проста метална холодна зброя** – метална зброя, призначена для ураження цілі за рахунок отримання направленого руху внаслідок безпосереднього прикладання до неї м'язового зусилля людини.

1.4.1.1 **Бумеранг** – метальна неклінкова холодна зброя ударно-дробильної дії, що виготовляється з твердого матеріалу і має вигнуту форму, яка забезпечує політ за відомою траєкторією.

1.4.1.2 **Чакра** – метальна клінкова холодна зброя ріжуче-рублячої дії у вигляді плаского металевого кільця з лезом по зовнішньому краю.

1.4.1.3 **Сюрикен** – метальна зброя у вигляді металевої пластини з лезом і (або) вістрями по зовнішньому краю, або короткому стрижні з вістрями на кінцях і складається з бази та різної кількості пелюстків різноманітної форми.

1.4.1.4 **Пластина метальна** – метальна клінкова холодна зброя колючої, ріжучої чи колючо-ріжучої дії у вигляді металевої пластини з лезом та (або) вістрями по зовнішньому краю.

1.4.1.5 **Стрілка метальна** – метальна клінкова холодна зброя колючої дії у вигляді металевого стрижня з одним або двома вістрями.

1.4.1.6 **Ніж металевий** – метальна клінкова холодна зброя колюче-ріжучої дії, що має короткий однолезний (обо дволезний) клинок, центр ваги якого знаходиться посередині ножа чи зміщений до вістря.

1.4.2 Механічна метальна холодна зброя – холодна зброя, призначена для ураження цілі металевим снарядом направлений рух якому надається механічним пристроєм внаслідок прикладання до нього м'язового зусилля людини.

1.4.2.1 **Арбалет** – метальна зброя, що призначена для метання стріл, болтів та куль, яка складається із корпусу з спусковим механізмом та луку.

1.4.2.2 **Лук** – метальна зброя, що призначена для метання стріл, яка складається із кибіті та тятиви.

1.5 Види виробів господарсько-побутового, виробничого та спортивного призначення, які схожі з холодною зброєю за зовнішнім виглядом та / або конструктивно.

1.5.1 **Знаряддя спортивне** – предмет, який не є холодною зброєю, призначений для проведення спортивних змагань та тренувань, параметри і характеристики якого зафіксовані в Правилах змагань.

1.5.2 **Бутафорія холодної зброї** – предмет сценічного реквізиту, що призначений для імітації зовнішнього вигляду та застосування холодної зброї.

1.5.3 **Макет холодної зброї** – модель холодної зброї, що має пропорційно змінені розміри.

1.5.4 **Муляж холодної зброї** – предмет, що точно відтворює лише зовнішній вигляд холодної зброї.

1.5.5 **Заготовка холодної зброї** – предмет, який відповідає загальним техніко – криміналістичним вимогам до холодної зброї, але для застосування в такій якості потребує значної доробки.

1.5.6 **Напівфабрикат холодної зброї** – предмет, який відповідає загальним техніко – криміналістичним вимогам до холодної зброї, але не

відповідає в повній мірі криміналістичним критеріям і потребує остаточної обробки.

1.5.7 Ніж господарсько-побутовий – інструмент колюче-ріжучої та рублячої дії, призначений для виконання господарсько-побутових або виробничих робіт.

1.5.8 Сокира господарсько-побутова – інструмент рублячої дії, призначений для виконання господарсько-побутових або виробничих робіт.

1.5.9 Молот господарсько-побутовий – інструмент ударної дії, призначений для виконання господарсько-побутових або виробничих робіт.

1.6 Частина холодної зброї

1.6.1 Бойова частина холодної зброї – частина холодної зброї, яка безпосередньо уражує ціль.

1.6.2 Ребро – суцільна лінія опуклого сполучення двох поверхонь.

1.6.3 Ребро жорсткості – поздовжнє ребро на бойовій частині холодної зброї, що підвищує його міцність на злам.

1.6.4 Лезо – заточене ребро на бойовій частині холодної зброї.

1.6.5 Заточка – надання визначеної геометричної форми поверхням, що утворюють лезо.

1.6.6 Заточка ножова – лезо, отримане шляхом сполучення двох площин, що утворюють гострокутний клин.

1.6.7 Заточка шабельна - заточка, отримана шляхом сполучення двох площин, що утворюють гострокутний клин, з фасками для створення тупого кута загострення леза.

1.6.8 Заточка спеціальна - заточка, отримана шляхом сполучення двох поверхонь, що утворюють лезо криволінійної форми.

1.6.9 Грань – пласка ділянка поверхні на бойовій частині холодної зброї.

1.6.10 Вістря – кінець бойової частини холодної зброї, що наближується до точки, коротке лезо або грань розміром до 3 мм.

1.7 Частина клинкової холодної зброї

1.7.1 Клинок – бойова частина холодної зброї колючої, колюче-ріжучої та колюче-рублячої дії, що має вістря, та, можливо, одне чи два леза.

1.7.1.1 Центр удару – місце на лезі клинка, при нанесенні рублячого удару яким досягається найбільший уражуючий ефект.

1.7.1.2 Бойовий кінець клинка – частина клинка від центру удару до вістря.

1.7.1.3 П'ята – не заточена частина клинка, що розташовується між лезом та руків'ям.

1.7.1.4 Обух – протилежний лезу не заточений край клинка.

1.7.1.5 Скіс обуху – передня частина обуха, нахилена у бік леза, що створює з ним вістря клинка.

1.7.1.6 Пилка обуху – низка заточених зубців на обусі клинка.

1.7.1.7 Голоміль – бокова сторона клинка, що знаходиться між лезом та обухом чи між двома лезами.

1.7.1.8 **Дол** – поздовжній вижолобок на голоміні.

1.7.1.9 **Єлмань** – розширений у бік обуха бойовий кінець однолезного клинка середньо- та довгоклинкової холодної зброї.

1.7.1.10 **Штаба** – (рус. Полоса) - основа холодної клинкової зброї, що складається з клинка та хвостовика.

1.7.1.11 **Хвостовик** – частина штаби, що слугує для кріплення руків'я.

1.7.2.1 **Держак** – (рус. Черен) основна частина руків'я, за яку безпосередньо здійснюється захоп рукою (руками).

1.7.2.2 **Руків'я плащате** - руків'я, держак якого утворений плашками.

1.7.2.3 **Плашки** – деталі руків'я, у вигляді накладок.

1.7.2.4 **Руків'я насадне** – руків'я, в якому хвостовик кріпиться у поздовжньому отворі.

1.7.2.5 **Втулок руків'я** - (рус. Втулка рукояти) металева деталь руків'я, дотульна до держака спереду, ззаду, або з обох кінців.

1.7.2.6 **Навершшя** – деталь руків'я, дотульна до держака ззаду, що відрізняється від нього за формою.

1.7.2.7 **Набалдашник** – масивне навершшя.

1.7.2.8 **Гайка руків'я** – металева деталь на кінці хвостовика, що скріплює деталі руків'я між собою і зі штабою.

1.7.2.9 **Канал руків'я** – поздовжній отвір в руків'ї, через який проходить хвостовик.

1.7.2.10 **Порожнина руків'я** – порожній об'єм в руків'ї, призначений для зберігання в ньому приладдя.

1.7.2.11 **Спинка руків'я** – бік руків'я, що знаходиться зі сторони обуху (зверху).

1.7.2.12 **Виймки підпальцеві** – поперечні поглиблення, конформні пальцям руки, які слугують більш міцному і зручному утриманню зброї та запобігають зісковзуванню руки на клинок при її застосуванні.

1.7.2.13 **Темляк** – петля, що закріплена на задній частині руків'я і слугує для закріплення на зап'ястку руки, що утримує зброю.

1.7.3.3 **Захисний пристрій** – частина холодної зброї, призначена для захисту руки, що утримує зброю.

1.7.3.3.1 **Утик** – (рус. Упор) виступ на руків'ї, який запобігає зісковзуванню руки на клинок при застосуванні зброї.

1.7.3.3.2 **Обмежувач** – (рус. Ограничитель) деталь у вигляді металевої пластини, розташованої між клинком та руків'ям, що виступає за межі руків'я. Він запобігає зісковзуванню руки на клинок при застосуванні зброї та перешкоджає проникненню руків'я у перепону.

1.7.3.3.3 **Хрестовина** – захисний пристрій, розташований у передній частині руків'я, що виступає над обухом та лезом.

1.7.3.3.4 **Перехрестя** - захисний пристрій, розташований у передній частині руків'я, що виступає над голоменню клинка.

1.7.3.3.5 **Гарда** - захисний пристрій складної об'ємної форми.

1.7.3.3.6 **Дужка захисна** – деталь гарди, що йде від хрестовини до наверхшя.

1.7.3.3.7 **Кільця захисні** – деталі гарди, що кріпляться до захисних дужок і знаходяться в площині, перпендикулярній площині клинка.

1.7.3.3.8 **Галузка з'єднувальна** – (рус. Ветвь соединительная) деталь гарди у вигляді дуги, що йде від кільця захисного до дуги ефесу.

1.7.3.3.9 **Контргарда** – частина гарди, розташована з внутрішнього боку ефесу.

1.7.3.3.10 **Чашка** – деталь гарди, що має форму, близьку до напівсферичної, яка обернена опуклою стороною до клинка.

1.7.3.3.11 **Щиток** – деталь гарди, що має форму пластини, яка слугує для посилення хрестовини і до якої припасовані дуги ефесу.

1.7.3.3.12 **Дуга ефесу** – деталь гарди, що має вигляд дуги, яка йде від щитка в бік клинка.

1.7.3.3.13 **Цуба** – захисний пристрій японської клинкової холодної зброї у вигляді металевої пластини.

1.7.3.4 **Ефес** – руків'я із захисним пристроєм довгоклинкової зброї.

1.7.3.4.1 **Внутрішня сторона ефесу** – сторона ефесу, що при носінні обернута в бік стегна.

1.7.3.4.2 **Зовнішня сторона ефесу** – сторона ефесу, що при носінні обернута від стегна.

1.7.3.4.3 **Відкритий ефес** – ефес із захисним пристроєм, що складається з хрестовини, або перехрестя, або хрестовини з перехрестям.

1.7.3.4.4 **Напіввідкритий ефес** – ефес із захисною дужкою, що не з'єднана з наверхшям.

1.7.3.4.5 **Закритий ефес** – ефес із захисною дужкою, що з'єднана з наверхшям.

1.7.3.4.6 **Розвинений ефес** – ефес з гардою.

1.7.3.4.7 **Рапірний ефес** – ефес з гардою у вигляді чашки.

1.7.3.5 **Піхви** – (рус. Ножны) футляр для клинка.

1.7.3.5.1 **Прибор піхв** – металева оправа піхв, що складається з горла, наконечника з гребенем та обіймиці з кільцями для ременів портупей.

1.7.3.5.2 **Горло** – (рус. Устье) деталь у верхній частині піхв, що утворює вхідний отвір для клинка.

1.7.3.5.3 **Наконечник** – деталь у нижній частині піхв, що призначена для з'єднання частин та запобігання їх пошкодження.

1.7.3.5.4 **Гак** – (рус. Крюк) деталь, що призначена для кріплення піхв у лопаті портупей.

1.7.3.5.5 **Кільце** – деталь, що призначена для з'єднання піхв з ременями портупей.

1.7.3.5.6 **Гребінь** – деталь, що кріпиться знизу до наконечника і призначена для запобігання пошкодження піхв.

1.7.3.5.7 **Обіймиця** – деталь у середній частині піхв, до якої кріпиться кільце.

1.7.3.5.8 **Ремінець запобіжний** – ремінець із застібкою, що розташований на горлі, для запобігання випадання зброї з піхв.

1.7.4 Частини ратищної холодної зброї

1.7.4.1 **Ратище** – (рус. Древко) руків'я холодної зброї, що являє собою стрижень з деревини чи іншого міцного матеріалу, призначений для кріплення на ньому бойової частини.

1.7.4.1.1 **Втик** – обковка низу ратища для втикання в землю чи кріплення на стремені.

1.7.4.1.2 **Пожилини** – металеві смуги, що з'єднані із залізком чи наконечником, проходять вздовж ратища і призначені для покращення їх кріплення до ратища та збільшення його міцності.

1.7.4.1.3 **Сокирище** – (рус. Топорище) ратище сокири, верхня частина якого вміщена у вушко залізка.

1.7.4.2 **Залізко** – (рус. Железко) масивна сплюснена бойова частина холодної зброї з одним чи двома прямими або дугоподібними лезами, що кріпиться до ратища за допомогою насаду чи вушка.

1.7.4.2.1 **Дзьоб** – (рус. Клюв) частина залізка у вигляді виступу з вістрям.

1.7.4.2.2 **Гак** – (рус. Крюк) частина залізка, що має форму вигнутого виступу з вістрям.

1.7.4.2.3 **Вушко** – (рус. Проушина) отвір в залізку, що призначений для кріплення його на ратищі.

1.7.4.2.4 **Обух** – протилежна лезу частина залізка, що може мати гладку поверхню або завершуватися клюпою, дзьобом.

1.7.4.2.5 **Штаба** – (рус. Полотно) частина залізка від леза до вушка.

1.7.4.2.6 **Шийка** – частина штаби, що звужена в місці її переходу до вушка.

1.7.4.2.7 **Носок** – верхня частина штаби біля леза.

1.7.4.2.8 **Борода** – нижня частина штаби, відтягнута донизу з метою подовження леза.

1.7.4.2.9 **Косиця** – борода, відтягнута до ратища.

1.7.4.3 **Наконечник** – бойова частина холодної зброї, що має виступний зубець або зубці і кріпиться на кінці ратища насадом.

1.7.4.3.1 **Зубець** – верхня частина наконечника з вістрям, що має переріз у вигляді кола, овалу, багатокутника тощо.

1.7.4.3.2 **Перо** – плаский зуб наконечника, що має трикутну, ланцетоподібну чи листоподібну форму.

1.7.4.3.3 **Насад** - нижня частина залізка чи наконечника, що призначена для кріплення його до верхнього кінця ратища.

1.7.5 Частини холодної зброї ударно – дробильної дії.

1.7.5.1 **Концентрована маса** – масивна бойова частина холодної зброї, що виготовлена з твердого та міцного матеріалу, з шипами, опуклостями чи без них.

1.7.5.2 **Ударний тягар** – концентрована маса кулеподібної чи іншої форми, з елементами кріплення до руків'я.

1.7.5.3 **Клюпа молоту** – (рус. Боёк молота) елемент концентрованої маси від вушка до торця.

1.7.5.4 **Основа кастету** — частина кастету, що разом з утиком та стійкою затискається кистю руки і має отвори (отвір) для пальців руки.

1.7.5.5 **Утик кастету** - частина кастету, яка при утриманні в кисті руки упирається в долоню і у сукупності з основою і стійкою виконує функцію руків'я.

1.7.5.6 **Стійка кастету** - частина кастету, що з'єднує утик з основою.

1.7.5.7 **Підвіс** – гнучка частина зброї, що з'єднує концентровану масу з руків'ям.

1.7.6 Частина металевий холодної зброї.

1.7.6.1 **Кибіть луку** – (рос. Древко лука, Основа лука) частина луку дугоподібної форми, що згинається під дією натягнутої тятиви.

1.7.6.2 **Роги луку** – кінцеві (найчастіше вигнуті) частини кибіті, до яких кріпиться тятива.

1.7.6.3 **Тятива** – замикаючий елемент луку у вигляді мотузки, струни чи тросу, за рахунок натягування якого лук набуває енергію, що передається стрілі під час пострілу.

1.7.6.4 **Стріла** – протяжний снаряд, що метається за допомогою луку.

1.5.6.5 **Оперення хвостове** – пристосування на задній частині стріли, призначене для стабілізації її руху у повітрі.

1.7.6.6 **Корпус арбалету** – основна несуча частина арбалету, до якої кріпляться його інші деталі.

1.7.6.7 **Ців'є** – передня частина корпусу арбалету.

1.7.6.8 **Приклад** – задня частина корпусу арбалету, призначена для утикання у плече при стрільбі.

1.7.6.9 **Скоба** – деталь у передній частині арбалету, призначена для утикання ногою при натягуванні тятиви вручну.

1.7.6.10 **Натяжний механізм** – частина арбалету, призначена для натягування тятиви за допомогою механічної передачі.

1.7.6.11 **Ствол** – частина або деталь арбалету, в якій снаряду надається рух в необхідному напрямку.

1.7.6.12 **Приціл** – пристосування, яке призначено для визначення позиції каналу ствола арбалету відносно точки прицілювання.

1.7.6.13 **Спусковий механізм** – пристрій арбалету, за допомогою якого здійснюється спуск тятиви.

1.7.6.14 **Болт** – коротка важка стріла, призначена для стрільби з арбалету.

